

Členská obec Kostelní Lhota ze Středočeského kraje (přibližně 920 obyvatel) se umístila na prvním místě v mezinárodní soutěži Evropská cena obnovy vesnice 2024. Vedle Kostelní Lhoty Česko zastupovala také Ostrožská Lhota, která si odnáší bronzovou medaili. Pod motem „chuť do budoucnosti“ vybírala mezinárodní porota vítěze z celkem 21 obcí napříč Evropou. Soutěž se koná každé dva roky a za Česko do ní postupují nositelé titulů „Vesnice roku“ za předchozí dva ročníky. Slavnostní předávání ocenění se uskuteční letos v září v obci Stadtschlaining (Rakousko), která zvítězila v předchozím ročníku soutěže.

Aktuálně

LES NEMŮŽE BÝT JAKO PODLE PRAVÍTKA

Návrh novely zákona o požární ochraně nepřináší podle SMS ČR alternativní řešení stanovených parametrů a zásadně zasahuje do soukromého vlastnictví jak fyzických, tak právnických osob. Na tento fakt poukázalo sdružení v obecné připomínce, v níž se kromě toho snažilo vysvětlit také zákonitosti v péči o lesní porosty...

str.
4

Téma

VYDÁVÁTE OBECNÍ ZPRAVODAJ? A CHCETE HO ZLEPŠIT?

V každé obci hraje obecní zpravodaj trochu jinou roli. Souvisí to nezřídka s jeho úrovní a ta zase souvisí se zkušenostmi a možnostmi jeho tvůrců, podmínkami dané obce, ale třeba i časovými a finančními možnostmi. Každý zpravodaj je proto jinak kvalitní, každý je zrcadlem tvůrců a jejich vkusu, na každém lze ale leccos vylepšit. Zatímco některé změny je možné udělat třeba hned, jiné jsou tzv. běh na delší trať.

str.
9

Seriál

NA JEDNOM KONCI SKONČÍTE A NA DRUHÉM MŮŽETE ZAČÍT ZNOVA

Na obci není nikdy hotovo, na jednom konci skončíte a na druhém můžete začít znovu, říká třetí nejdéle sloužící starostka v zemi, kterou je Alena Veličková z Horního Újezdu v Olomouckém kraji. Po obci jezdí na skútru, aby nikdy nechyběla tam, kde je jí právě potřeba.

str.
16

VLASTNÍ CESTOU

Červenec je jako obvykle nabitý soutěžemi vesnic, které se předhánějí, aby ukázaly, jak hezky se u nich žije, jak dobře se u nich lidé mají, jak veselý a bohatý společenský život se zde vede, jak umí pečovat o staré lidi, jak nezapomínají na mladé a na rodiny s dětmi, jak skvělý obecní zpravodaj vydávají, jak krásně píší kroniku, jak pečují o zeleň, o vodu, o lesy, o památky, o školy a školky, o knihovny, jak se snaží o zachování služeb, jak budují infrastrukturu, jak vymýšlí energeticky úsporná opatření, jak jdou zkrátka s dobou a nebojí se ani těch nejmodernějších řešení, kterým dnes s oblibou říkáme smart...

Asi nemá smysl, abych v tomto výčtu pokračovala, těch soutěží je opravdu celá řada. V době uzávěrky zpravodaje už známe krajské vítěze soutěže Vesnice roku, která má hned několik kategorií, jednu z nich – Cenu naděje pro živý venkov – vyhlašuje i Sdružení místních samospráv ČR.

Sdružení má ostatně prsty i v dalších celostátních kláních. Je spoluvyhlašovatelem soutěže o nejlepší zpravodaj, s jejímiž výsledky v tomto čísle seznámujeme, svého zástupce máme i v hodnotící komisi soutěže Obec přátelská rodině a seniorům. A v neposlední řadě

je tu soutěž OBEC 2030, která se zaměřuje na inovace, ale také na posilování komunit, spolupráci mezi různými institucemi a inspiraci dalších obcí k zavádění smart řešení do svého prostředí.

A protože do poslední jmenované soutěže se můžete hlásit do 1. srpna (což možná ještě stihnete), tak vás do ní zvu. Náš energetický manažer Michal Svoboda, který ji má na starosti, napsal nedávno na svůj facebookový profil moc hezkou myšlenku, která se mně líbí, a tak si dovoluji ji zakončit svůj dnešní editorial.

Smart prvky nemají být umísťovány „na sílu“ jenom proto, že jsou moderní. Mají vhodně a neinvazivně doplňovat konkrétní prostředí, ve kterém lidé žijí. My v OBEC 2030 nevěříme moc na příručky „jak smartifikovat“. Věříme, že každá obec má hledat vlastní cestu, na základě inspirace a respektu k vlastní historii, tradici a vnímání prostoru obyvateli. Myslím, že tahle rada je ostatně už sama o sobě tou nejlepší cestou k úspěchům a zdravému rozvoji.

Hezké a pohodové léto s těmi, které máte rádi!

Marie Macháčová
šéfredaktorka

Střípky z právní poradny

Co s rušením nočního klidu bez obecně závazné vyhlášky?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:

Na obci si jeden z občanů stěžuje na porušování nočního klidu. Obec nemá vydanou obecně závaznou vyhlášku s výjimkou na konání akce – festivalu pořádaného místním sborem dobrovolných hasičů. Jak správně postupovat, aby bylo možné prodloužit akci i do doby nočního klidu? Může výjimku schválit zastupitelstvo jednorázově?

Odpověď:

Podle současné právní úpravy může obec zkrátit dobu pouze obecně závaznou vyhláškou vydanou na základě § 5 odst. 6 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Touto vyhláškou mů-

že obec stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována. Od účinnosti zákona č. 251/2016 Sb. již není možné vydávat výjimky pro jednotlivé akce formou správního rozhodnutí.

Citovaná právní úprava je inspirována nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/16 ze dne 7. 6. 2016, v němž Ústavní soud vymezil, že „veřejný zájem, jakým je nerušený odpočinek v noční době, má být zájmem na udržení místních tradic a na upevňování mezilidských vazeb skrze hlasité noční aktivity převážen toliko ve výjimečných pří-

padech. Tyto výjimečné případy, kdy se doba nočního klidu stanoví jako kratší nebo žádná, je třeba vymezit natolik určitě, aby lidé v obci žijící mohli počet a rozložení potenciálně částečně či úplně probdělých nocí v roce předvídat, tedy aby lidé žijící v obci přesně věděli, kdy či za jakých okolností na nerušený odpočinek v délce osmi hodin vzhledem k místním specifickým nárokům nemají, protože osoby tento jejich odpočinek narušující za to nebudou podléhat veřejnoprávní sankci. Takovéto dny je třeba vymezit buď konkrétním datem (například 1. 1.), datovatelným obdobím (například velikonoční svátky), či událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné.“

Obec tedy může vydat obecně závaznou vyhlášku, v níž stanoví, že v době konání předem určeného festivalu bude doba nočního klidu kratší nebo nebude muset být dodržována vůbec. Ačkoliv Ministerstvo vnitra ve svých metodických materiálech upozorňuje, že obce by se měly při zkracování doby nočního klidu omezovat pouze na výjimečné případy a mělo by se jednat jen o několik dní v roce, Ústavní soud ČR v nálezu Pl. ÚS 44/23 ze dne 15. 5. 2024 akceptoval obecně závaznou vyhlášku vymezující výjimky pro celkem 32 dní.

Zpracoval Dominik Hrubý
legislativní analytik SMS ČR

Vážení přátelé samospráv,

prázdniny by měly být časem odpočinku a dovolených. Je třeba také načerpat sil především do dalších měsíců práce pro naše obce.

V červnu bylo o SMS ČR opět hodně slyšet v souvislosti s několika tématy. Jakými?

RUD a zavedení nového motivačního koeficientu

Neúnnavný boj proti přerozdělování RUD tentokrát probíhal na schůzce mezi SMS ČR, SMO ČR a členy vlády. Podpořili jsme mimo jiné zavedení nového motivačního koeficientu pro obce. V rámci prvního čtení v Poslanecké sněmovně jsem upozornila, jak novela zákona o RUD krajů negativně ovlivní rozpočty více než 5 400 obcí a měst.

Novela zákona o dětských skupinách je nekonceptní

Prvním čtením prošla novela zákona o dětských skupinách, která ukládá obcím vyplácet cca 5 000,- Kč rodičům v případě neumístění dítěte do spádové školky a neposkytnutí místa v dětské skupině. Z našeho pohledu je novela nekonceptní a zmateně řeší především období mezi dosažením 3. roku věku dítěte a začátkem školního roku.

Obce mají povinnosti, nikoliv však práva a nástroje

Přestože si obce dělají analýzy a plány, stěží mohou přesně predikovat, zda zřízené školky budou naplněné, jelikož do odhadů významně zasahuje tzv. „zápisová turistika“. Současné nástroje totiž neumožňují obcím stanovit přijímací kritéria tak, aby zrovna zápisové turistice zabránily, a to například délkou trvalého pobytu dítěte na spádové adrese. Tímto návrhem je zasahováno do samostatné působnosti obcí a jejich rozpočtů. Obcím jsou ukládány povinnosti, ale nejsou jim přiznána práva a nástroje, které by předešly situacím, jež si vynutily novelu, která stanovuje povinnost obcím zajistit podmínky pro péči o dítě či úhradu nákladů za umístění v jiném předškolním zařízení.

Podivný experiment Ministerstva životního prostředí

Ohradili jsme se proti podivnému experimentu Ministerstva životního prostředí, které umístilo sledovací čipy do PET lahví.

Obáváme se, že kvůli této akci, která měla značná bezpečnostní rizika i odborné nedostatky, dojde ke snížení důvěry občanů v separační systém obcí a měst. Ten se v ČR buduje posledních 25 let a je opako-

vaně oceňován pro svou objektivní vysokou efektivitu, a to i v evropském srovnání.

SMS ČR se negativně vyjádřilo k návrhu zákona o dávce státní sociální podpory

V rámci mezirezortního připomínkového řízení k návrhu zákona o dávce státní sociální podpory (tzv. superdávka) se SMS ČR nedávno vyjádřilo negativně. Rozumíme záměru předkladatele rozšířit služby poboček České pošty, přesto jsme se s členy našich pracovních skupin shodli na tom, že není vhodné, aby návrh zákona učinil z poboček pošt další místo pro poradenství a podání žádosti o přiznání sociálních dávek, včetně povinných příloh.

V návrhu zákona i jeho odůvodnění členové SMS ČR postrádali informace o zaškolení, kontrole, a především odpovědnosti zaměstnanců České pošty v případě, že by došlo k pochybení. Návrh zákona počítá s rozšířením výkonu státní správy na držitele poštovní licence, nicméně z navrženého znění zákona není jasné, zda budou zaměstnanci České pošty postupovat podle správního řádu.

Počet povinných výtisků obecních zpravodajů zasílaných knihovnám by díky SMS ČR mohl klesnout

Naše připomínky, které vycházejí z podnětů z území a odborných znalostí, mají opravdu smysl. Na základě vypořádání připomínek SMS ČR k novele tiskového zákona by po několika letech vyjednávání mělo dojít ke snížení počtu výtisků obecních zpravodajů, které obce musejí povinně odesílat knihovnám. Návrh musí ještě projít vládou a Sněmovnou, kde budu změny a vývoj materiálu sledovat.

A co dál?

Po celé období prázdnin se budu také věnovat tématu dostupného bydlení a novele veřejného opatrovnictví, která stále čeká na své projednání v LRV.

Vám i vašim blízkým přeji krásné léto. Prožijte je v klidu a opatrujte se!

Eliška Olšáková
předsedkyně SMS ČR

SMS ČR nesouhlasí s novelou zákona, který má rodičům zaručit místo v dětské skupině

Návrh novely, kterou vláda předložila Sněmovně, ukládá obcím od roku 2026 zajistit místo v dětských skupinách dětem, které nepřijme po třetích narozeninách spádová školka. Pokud to neudělají, měly by rodičům přispět na náklady péče částkou ve výši 5 090 korun za měsíc, přestože v obci školku nebo dětskou skupinu nemají. Není přípustné, aby obce ze svého rozpočtu platily rodičům za hlídání dětí, které se nedostaly do spádové školky, míní SMS ČR.

„Rozumím obavám rodičů, že jejich dítě do školky nebude přijato. Nesouhlasím však s tím, že by obce měly ze svého rozpočtu hradit hlídání dětí. V každé obci není školka, tedy se nejedná o univerzální službu, kterou by měla obec zajistit. Například z toho důvodu, že obec nedosáhla na dotace na rozšíření stávajících budov nebo na výstavbu nových, protože nemá vhodné pozemky,“ říká předsedkyně Sdružení místních samospráv ČR Eliška Olšáková.

Sněmovní tisk č. 716 je předkládán bez vyčíslení dopadů, takže je velmi těžké určit, jaké nároky na veřejné rozpočty nastanou a jak velká poptávka po této možnosti ze strany rodičů

vlastně bude. Stejně jak velkou administrativu tato možnost bude představovat pro školy.

„Novela je nekonceptní a zmateně řeší především období mezi dosažením 3. roku věku a začátkem školního roku. Po přečtení poslední verze návrhu, která vlastně vznikla až na jednání vlády, si nejsem jistá, zda tento dokument vůbec rodičům pomůže, nehleď na obce a školky,“ doplňuje Eliška Olšáková.

Dle Sdružení místních samospráv obce mohou těžko predikovat, zda případně nově zřízené školky budou naplněné, jelikož do odhadů zasahuje tzv. „zápisová turistika“. Současné ná-

stroje neumožňují obcím stanovit přijímací kritéria tak, aby zrovna zápisové turistice předešly, například délkou pobytu dítěte na spádové adrese. Tímto návrhem je zasahováno do samostatné působnosti obcí a jejich rozpočtů. Obcím jsou ukládány povinnosti, ale nejsou jim přiznána práva a nástroje, které by předešly situacím, jež si vynutily stanovení povinností obcím zajistit podmínky pro péči o dítě či úhradu nákladů za umístění v jiném předškolním zařízení.

Jindra Tužilová
vedoucí legislativních analytiků SMS ČR

Les nemůže být jako podle pravítka

Aktuálně

Návrh novely zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, jenž je reakcí na požár NP České Švýcarsko a jehož cílem je zavedení nových opatření na ochranu lesů proti požárům, nepřináší podle SMS ČR alternativní řešení stanovených parametrů a zásadně zasahuje do soukromého vlastnictví jak fyzických, tak právnických osob. Na tento fakt poukázalo sdružení v obecné připomínce, v níž se kromě toho snažilo vysvětlit také zákonitosti v péči o lesní porosty.

Návrh například zcela ignoruje přirozené vlastnosti lesa, přírodní překážky nebo existenci přirozeně odolných, typicky podmáčených porostů. Na vlastníky lesů přenáší nepřiměřené náklady, neboť zahrnuje například zajištění průjezdných profilů cest, jejich zpevnění a s tím související údržbu. Tyto náklady ponесou vlastníci bez nároku na náhradu, což dle názoru SMS ČR povede k soudním sporům o kompenzace, podobně jako u jiných zákonem přikázaných opatření, která s sebou nesou náklady soukromých osob a samosprávných veřejnoprávních korporací.

Lesní cesty a vodní zdroje

S průjezdností cest pak souvisí další navržené opatření, podle kterého má být každé nejvzdálenější místo lesního porostu vzdáleno 500 metrů od nejbližší určené lesní cesty. Takové opatření zcela nerespektuje přírodní podmínky lesů, zejména tvar terénu, případně přirozený výskyt dostatečných zdrojů vody.

Zákon by měl rovněž nově požadovat, aby v lese byly zřízeny vodní zdroje určené k hašení, a to v maximálním rozmezí 3 000 metrů. Novela však již nespecifikuje, jak konkrétně má toto opatření v praxi vypadat. Pakliže od sebe budou vodní zdroje vzdáleny 4 000 metrů, bude se například v poloviční vzdálenosti

kácet les a zakládat další vodní zdroj? Nebo se na území například národních parků umístí vodní nádrže, které zlikvidují krajinný ráz?

Protipožární předěly

Dalším opatřením, proti kterému se sdružení důrazně vymezilo, je vytvoření protipožárních předělů po každých 50 hektarech lesa. Takový předěl má mít přes 60 metrů, v nichž bude nutné odstranit jednak náletové dřeviny, odumřelé stromy, větve a podrost, a to bez ohledu na druhovou a prostorovou skladbu nebo věk porostu, ale zároveň i vzrostlé zdravé stromy.

Přestože si zástupci municipalit velmi váží práce a spolupráce s hasičskými záchrannými sbory, v polovině června podalo SMS ČR zásadní připomínky k materiálu, jenž se týká požární ochrany lesů.

Navržená změna je naprosto nepřijatelná

Rozumíme kontextu, ve kterém je novela zákona předkládána, a chápeme potřebu chránit les před požáry, nicméně je otázkou, zda v případě aplikace předloženého návrhu naopak nedojde ke zničujícím zásahům do chráněných oblastí a dalších soukromých lesů. V předložené podobě je pro nás navržená změna naprosto nepřijatelná. Z návrhu zákona je evidentní, že byl připravován od stolu, bez hlubších znalostí lesnictví. Zároveň sdružení nebylo zástupcem v jakékoliv pracovní skupině, která by se návrhem zabývala. I proto SMS ČR požádalo, aby byl stažen a uspořádalo se jednání, kde se všechny zúčastněné strany dokáží dohodnout na přijatelném funkčním kompromisu.

Vojtěch Svoboda
ve spolupráci s Jindrou Tužilovou,
legislativní oddělení SMS ČR

PS pro služby na venkově zavítala do Přerova nad Labem. Starosta představil Pol Point

Přerov nad Labem si pracovní skupina pro služby na venkově zvolila za cíl svého výjezdu proto, že obec nabízí občanům možnost využití Pol Pointu (v překladu „policejní bod“), což je videokonferenční systém, který umožňuje komunikaci občana s úřadem, konkrétně s Policií České republiky. Díky vstřícnosti radnice zde Pol Point vznikl přímo v budově obecního úřadu. Využít tuto místnost mohou občané při různých formách komunikace s poli-

cí – s výjimkou situací, které kvůli ochraně života a zdraví nesnesou odkladu.

Pracovní skupina se zabývala také tématem odpadů, návrhem zákona o obalech, RUD obcí a krajů, dětskými skupinami a poštovními službami. Večerním diskusím vládla soutěž Vesnice roku. V zahradnictví Montano získali účastníci výjezdu cenné rady, na co se zaměřit při výběru sazenic keřů a stromů při výsadbách. Nechyběla návštěva skanzenu a Hrabalovy

chaty v sousedním Kersku. Poslední den výjezdu patřil akciové společnosti OX Point, která představila výdejní zásilkový box, jenž slouží mimo jiné jako elektro-nická úřední deska.

Adéla Palíšková

PS pro energetiku se sešla v Brně. Zabývala se energetickým zákonem LEX OZE III

Zejména projednávání úpravy energetického zákona LEX OZE III byly předmětem jednání pracovní skupiny pro energetiku, která se sešla v prostorách brněnského výstaviště.

V úvodu se představil obchodní ředitel nového partnera SMS ČR společnosti S-Power Energies, který přítomné detailně seznámil

s produkty společnosti. Hlavním tématem jednání byl aktuální stav novely LEX OZE III. Předsedkyně sdružení Eliška Olšáková přiblížila politické dohody v otázce pozměňovacích návrhů, kde je shoda na schválení dvou. LEX OZE III jako celek je zejména technická novela, jež zavádí pojmy jako agregace (výro-

ba energie) a flexibilita distribuční či přenosové soustavy.

Stanislav Polčák

Ochrana stromořadí v obcích je důležitá, ale...

SMS ČR připomínkovalo na přelomu dubna a května další návrh novely zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, která se z pohledu obcí týká zejména ochrany dřevin, kde se i nejmenším obcím stanovují nové povinnosti (vedení evidence stromořadí a vytvoření fondu péče o dřeviny), ale také například úpravy v oblasti světelného smogu.

K opatřením, jež se zaměřují na ochranu dřevin, podávalo sdružení připomínky zejména praktického charakteru. Předkladatel vytvořil zcela nový institut ochranného pásma stromořadí rostoucích na veřejném prostranství v zastavěném území nebo zastavitelné ploše. Novinka by znamenala, že stromořadí v intravilánu budou mít napříště vyšší míru ochrany, neboť jeho ochranné pásmo bude tvořit souvislý prostor tři metry na obě strany. Jakýkoli zásah do stromořadí, a to včetně správy dopravní infrastruktury a vodovodů a kanalizací, by nově posuzoval a schvaloval orgán ochrany přírody (na obci s rozšířenou působností).

Podmínky

SMS ČR to označilo za nepřijatelné, zejména v kontextu výjimky z daného ustanovení pro správce např. energetické infrastruktury. Navrhlo, aby byly vytvořeny podmínky pro řešení střetů ochranných pásem stromořadí a stávajících prvků infrastruktury ve veřejném prostoru také pro vodovody a kanalizace. Jinak by totiž mohlo docházet k situacím, kdy kvůli soustavnému zamítání orgánem ochrany přírody nebude možné rekonstruovat vodovody, kanalizace či silniční infrastrukturu.

Aby mohla být stromořadí chráněna, je nutné mít přehled o jejich umístění. Pro obce to znamená novou povinnost v podobě vedení evidence stromořadí a jejich ochranných pásem a předávání této dokumentace do registru krajiny.

Náhradní výsadba a nový výpočet kompenzačního poplatku

Resort životního prostředí přišel i s několika změnami, které se týkají kácení, resp. kompenzací za ně. Kromě náhradní výsadby navrhuje zcela nový výpočet kompenzačního poplatku. V materiálu se uvádí, že náhradní výsadba má být ukládána do 1 000 metrů od schváleného záměru kácení. Zvyšují se sazby za přestupky proti ochraně přírody, a to až na 10, resp. 20 milionů. Rovněž chce zavést třicetidenní lhůtu pro povinné oznámení povoleného kácení.

Připomínky SMS ČR se týkaly zejména veřejně prospěšných staveb

Sdružení navrhlo, aby byly veřejně prospěšné stavby vyňaty z poplatkové povinnosti a aby mohla být v jejich případě náhradní výsadba dále než v okruhu 1 000 metrů – veřejné stavby totiž mají často jedno specifické místo, na němž mohou být postaveny, pokud by však náhradní výsadba nemohla být uložena do 1 000 metrů, hrozilo by, že se stavební záměr neschválí. Co se týká sankcí za přestupky, sdru-

žení požádalo, aby byla pro veřejné subjekty ponechána původní sazba, tedy jeden, resp. dva miliony korun. Byť i tato sazba může být pro některé obce problematická, nebude likvidační. Co se pak oznámení povoleného kácení týče, navrhlo SMS ČR zkrátit lhůtu na 7 dní.

Způsob stanovení poplatku za kácení

Jedna ze zásadních změn se týkala nově navrženého způsobu stanovení poplatku za kácení. Ten totiž značně zvýší administrativní náročnost tohoto úkonu zejména tím, že bude vyžadovat, aby na orgánu ochrany přírody a krajiny (na obcích s rozšířenou působností) působili vysoce odborně vzdělaní pracovníci v oblasti dendrologie. Nikdo jiný podle nového výpočtu nedokáže poplatek stanovit. SMS ČR proto požádalo, aby se zvýšil příspěvek na přenesenou působnost, pokud nebude způsob výpočtu sjednocen s jinými standardy.

Fond péče o dřeviny

Součástí novely je dále vytvoření fondu péče o dřeviny, který návrh zákona předpokládá na úrovni všech obcí. Do tohoto fondu budou odváděny poplatky za kácení, z nichž bude moci být financována pouze péče o další dřeviny na území obce. Poplatek nepůjde do tohoto fondu celý, ale má se v nejasném poměru dělit mezi obec a ORP. Sdružení požadovalo, aby byl tento poměr pevně stanoven v zákoně a vyčíslen přibližný objem fondu pro každou kategorii obcí, také aby prostředky z fondu směřovaly na výsadbu a péči o zeleň jako takovou, nikoli výhradně dřevin.

Výpočet pro kompenzace a následná péče

Sdružení předkladatele vyzvalo, aby upřesnil, který výpočet bude pro kompenzace za kácení

dřevin používat. Ani to totiž v návrhu novely nespécifikuje a namísto toho nesystémově představuje další způsob výpočtu, který ovšem rovněž trpí nedostatky. Požadovalo také, aby orgány ochrany přírody (ORP) vedle kontrol a vymáhání náhradní výsadby dohlížely na následnou péči, což se nyní neděje.

Osvětlení v nočních hodinách

Z ekologických opatření navržených v materiálu připomínkovalo SMS ČR omezení veřejného a soukromého osvětlení v nočních hodinách. Zákon stanovuje, že do pěti let od účinnosti novely budou muset nejen soukromí vlastníci, ale také obce (osvětlení komunikací, sportovišť...) upravit veřejné osvětlení tak, aby napříště minimalizovalo nežádoucí účinky na rostliny, živočichy a ekosystémy. Tohoto se má dosáhnout vhodným umístěním, technickým provedením, fyzikálními vlastnostmi nebo omezením doby provozu na nezbytnou dobu tak, aby bylo v souladu s technickou normou. Pokud tak neučiní obec sama, bude jí to uloženo ze strany orgánu ochrany přírody (ORP). Sdružení požadovalo vyjmout z výčtu ta veřejná osvětlení, která často slouží k posílení bezpečnosti nebo jsou rovnou nařízena ze zákona (komunikace). S tím pak souvisel návrh týkající se výměny výbojek veřejného osvětlení za ekologické v době pěti let od schválení zákona. Zde sdružení požádalo o odstranění daného ustanovení jako takového, neboť má potenciál neúměrně zatížit obce náklady za výměny světelných zdrojů, obzvláště pokud by nějaká výměna v poslední době proběhla a musela se tedy dělat dvakrát.

Požadavky musí být nejen environmentální...

SMS ČR chápe záměry předkladatele. V souladu s myšlenkou udržitelného rozvoje musí být ale všechny požadavky nejen environmentální, ale také sociální a ekonomicky akceptovatelné. Stejně tak je nutné připravovat legislativu, která bude srozumitelná a nebude způsobovat problémy při aplikační praxi. SMS ČR nyní očekává, jaký postoj Ministerstvo životního prostředí k jeho připomínkám zaujme.

**Vojtěch Svoboda
ve spolupráci s Barborou Fürstovou,
legislativní oddělení SMS ČR**

Novela silničního zákona:

Připomínky SMS ČR se týkají výběru pokut a vážení

Centrum služeb pro silniční dopravu (CSPSD) se v průběhu roku 2025 změní na Inspekci silniční dopravy (INSID), díky čemuž má dojít k rozšíření jeho stávajících pravomocí při kontrolách zejména nákladních vozidel na našich silnicích. Změna je jádrem navržené novely silničního zákona, jíž vložilo Ministerstvo dopravy do meziresortního připomínkového řízení mimo plán legislativních prací. SMS ČR ve svých připomínkách k novele navrhuje, aby nová inspekce měla shodná oprávnění jako policie či celní správa, včetně možnosti projednávat přestupky související s nízkorychlostním vážením.

Silniční inspekce bude kontrolovat např. technickou způsobilost vozidel, povinné přestávky a odpočinky, provádět kontrolní vážení, zaměřovat se na podvody s tachografy a používání zařízení, která zabraňují přimíchávání AdBlue. Ministerstvo dopravy ve zprávě RIA uvádí, že v rámci vytvoření nového správního úřadu bude mít novela pozitivní dopady na obce, což odůvodňuje zvýšením příjmů místních rozpočtů. K vyčíslení přepokládaných příjmů (z nově vybraných pokut) však předkladatel nikde nevedl, jak došel k předpokládané výši 304 milionů korun. SMS ČR upozornilo, že s výběrem pokut jsou pro obce spojeny taktéž značné náklady, na rozdíl od výběru pokut příkazem na místě (příjem státu), kdy jsou naopak náklady výrazně nižší.

Další připomínka se týkala kontrolního vážení nákladních vozidel. SMS ČR navrhlo, aby *Inspekce silniční dopravy* měla působnost taktéž v oblasti projednávání přestupků u nízkorychlostního vážení, které sama provedla.

Vážení, co znamená vážení?

Vážení vozidel, resp. problematice přetížení nákladních vozidel a následnému poškození komunikací, se věnuje pracovní skupina pro dopravu v SMS ČR již od svého vzniku.

Kontrola hmotnosti nákladního vozidla neboli rozložení hmotnosti na nápravy, skupiny náprav, kola nebo skupiny kol se realizuje prostřednictvím tzv. kontrolního vážení. To reguluje zákon o pozemních komunikacích a je buď vysokorychlostní, nebo nízkorychlostní. Vysokorychlostní kontrolní vážení představuje kontrolní vážení vozidla nebo jízdní soupravy nepřenosnými vysokorychlostními vahami a nedochází při něm k odklonění vozidla z provozu. Aktuálně se na našem území nachází 17 vah určených k vysokorychlostnímu vážení.

Vysokorychlostní neboli dynamické kontrolní váhy provádí vážení prostřednictvím technického zařízení sloužícího k zjištění okamžité hmotnosti silničního vozidla, hmotnosti na jeho jednotlivých nápravách, popř. dalších hmotnostních parametrů vozidla, a to přímo za jízdy a na trase vozidla. Jsou napevno zabudovány do pozemní komunikace, takže řidiči vozidla zpravidla o kontrolním vážení ani neví. V tomto případě nedochází k odklonu vozidla z původně zamýšlené trasy, jako je tomu u nízkorychlostního kontrolního vážení.

Podle zákona o pozemních komunikacích vysokorychlostní kontrolní vážení zajišťuje vlastník pozemní komunikace nebo jím pověřená osoba, zatímco nízkorychlostní kontrolní vážení zajišťuje v součinnosti s Policií České republiky nebo s celními úřady vlastník pozemní komunikace či jím pověřená osoba nebo jej provádí Policie České republiky nebo celní úřad samostatně.

Podle SMS ČR by měla mít inspekce oprávnění jako policie či celní správa

SMS ČR navrhlo, aby nově zřízená *Inspekce silniční dopravy*, jakožto úřad s celostátní působností, svým obsahem specializovaný na zákon o silniční dopravě, zákon o pozemních komuni-

kacích (provádějící nízkorychlostního vážení) i zákon o silničním provozu (provádějící silniční technické kontroly) disponovala obdobnými oprávněními jako Policie ČR a Celní správa ČR. Zároveň by měla mít působnost taktéž v oblasti projednávání přestupků u nízkorychlostního vážení, které sama provedla.

Výkon státního dozoru je totiž podle starostů nedostačující

Z personálního hlediska bude inspekce vybavena dostatečným množstvím odborníků ze stávajícího Centra služeb pro silniční dopravu, kteří by posílené kompetence byli bezesporu schopni plnit. Rozšíření rozsahu jejich kompetencí by v území značně posílilo výkon státního dozoru, jež je v současné době dle vyjádření starostů členských obcí zcela nedostačující. Navržená změna by přinesla vyšší míru ochrany pozemních komunikací a zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Adéla Palíšková
legislativní analytička
SMS ČR

Veřejné slyšení v Senátu bude o vlivu nákladní dopravy na stav komunikací a její dopady

Vliv silniční nákladní dopravy na stav komunikací a její dopady v území bude tématem veřejného slyšení, které se uskuteční v úterý 3. září ve 14 hodin v jednacím sále Valdštejnského paláce, jenž je sídlem Senátu PČR. Slyšení je iniciativou pěti senátorů, kterým k tomu dala podnět pracovní skupina pro dopravu SMS ČR podpořená předsednictvem sdružení.

Cílem je apelovat na Ministerstvo dopravy, aby se formou legislativní úpravy snížila celková povolená hmotnost vozidla (jízdní sou-

pravy) ze současných 48 na 40 tun. Půjde rovněž o snížení hodnoty hmotností na jednotlivou hnací nápravu z 11,50 na 10 t (stejně jako je tomu v Evropě; USA má dokonce max. povolenou hmotnost 8 t/náprava). Záměrem bude také legislativně definovat, co je to tranzitní doprava. Proč? Poněvadž kdykoli se otevře téma tranzitní dopravy, resort v diskusi operuje tím, že tranzitní doprava v ČR prakticky neexistuje, jedná se o okrajovou problematiku a nejsme tranzitní zemí.

Jakým způsobem by se mělo vzdělávat v oblasti adaptace na klimatickou změnu?

Stále platí jednoduché pravidlo. Chceme-li si udržet stejnou kvalitu života a pokud se změní prostředí, ve kterém žijeme, musíme se novým podmínkám přizpůsobit. Smyslem vzdělávání v oblasti adaptace na klimatickou změnu je právě toto: získat takové dovednosti, které by mohly obecní samosprávy využívat k tomu, aby lépe reagovaly na zhoršení životních podmínek, našly potřebná řešení a udržely kvalitu života pro své obyvatele. Na centrální úrovni se téma „klimatické změny“ zbytečně politizuje, přístup obcí a měst je přitom velmi realistický.

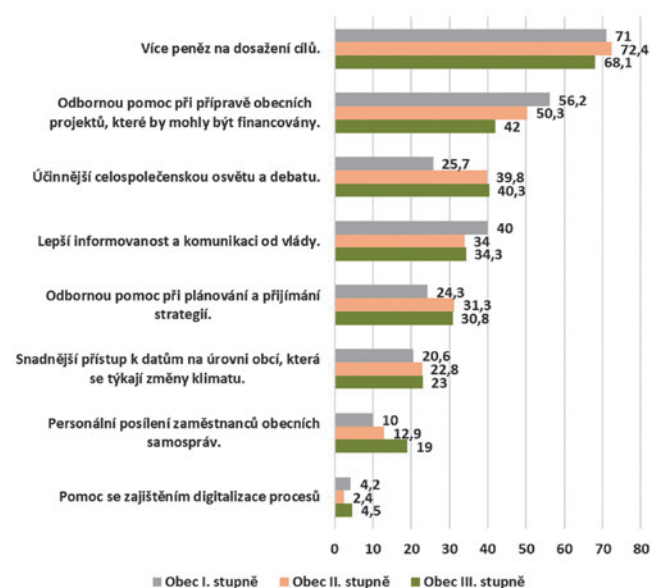
Projektová kancelář Jihlava

Dílcím tématem je pro všechny obce problematika sucha

Nutnost adaptovat se na klimatické změny není v obecní praxi vůbec žádnou novinkou. Obce se s těmito problémy setkávají dnes a denně, byť se souslovím „klimatická změna“ nepracují a dávají přednost konkrétním a zejména praktickým opatřením. Dotázali jsme se proto respondentů, s jakými konkrétními tématy se v rámci své obce setkávají, např. na jednání zastupitelstva, v projektové činnosti apod. V případě obcí II. a III. stupně převažují témata městské zeleně, zadržování vody v krajině a projevů povodní a přívalových povodní. Obce III. stupně se také více setkávají s tématy adaptace budov. Obce I. stupně se naopak nejčastěji potýkají s tématy zadržování vody v krajině a projevy povodní, až posléze s tématem městské zeleně. Spíše marginální je pro obce I. stupně téma adaptace budov. Dílcím tématem je pro všechny obce problematika sucha.

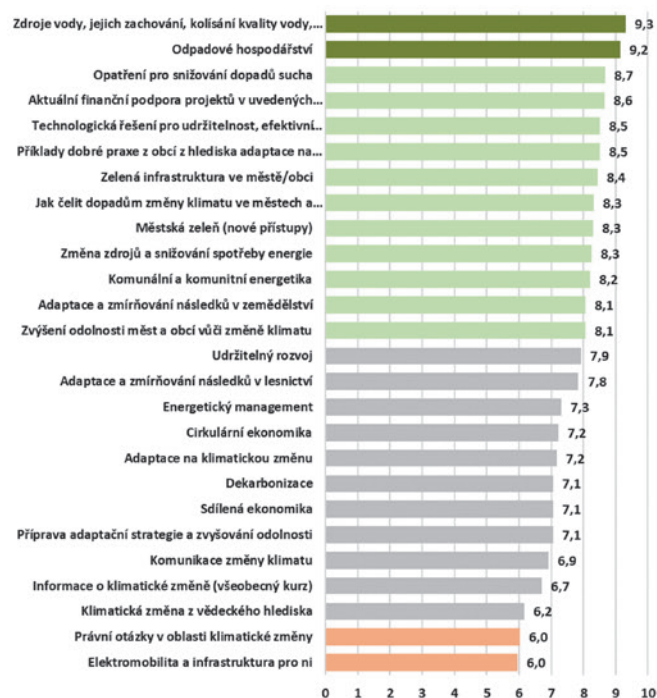
Více peněz pro dosažení cílů

Aby se obce a města mohly adaptovat na změnu klimatu, potřebují k tomu kompetence. Respondentů jsme se proto zeptali, jaké kompetence to mají být. Ve všech třech stupních obcí převažuje požadavek na více peněz pro dosažení cílů. Respondenti obcí I. a II. stupně vyžadují většinou rovněž odbornou pomoc, zejména při přípravě projektů. Nezanedbatelná je lepší komunikace vlády a účinnější osvětová debata ve společnosti. V kvalitativních rozhovorech se objevoval často požadavek na to, aby vláda jednotlivé kroky, zejména dotační programy, lépe koordinovala a ty aby na sebe navazovaly.

V čem se chtějí obce vzdělávat?

Za klíčová témata lze považovat téma zdrojů vody a jejich zachování v krajině a kvalitu vody, stejně tak problematiku odpadového hospodářství. Témata obsahuje následující graf.

Obecné vzdělávací kurzy respondenti odmítají

Graf rozděluje témata do dvou hlavních kategorií. V té první převažují naprosto konkrétní témata, která jsou dobře viditelná a respondenti je mohou také ovlivnit. Obecné vzdělávací kurzy respondenti odmítají, viz například všeobecný kurz o klimatické změně, podobně jako ty, které se věnují tématům důležitým, ale v současné době jsou příliš neurčité, například dekarbonizace, případně cirkulární ekonomika. K adresnosti a konkrétnosti se přidali respondenti také v polostrukturovaných rozhovorech. Z řady důvodů chtějí kurzy, které jsou velmi konkrétní a praktické, které jim pomohou provést taková opatření, jež mají ekonomický přínos, případně přispívají ke kvalitě života či ochraně životního prostředí. K tomu jeden z respondentů dodal:

„Nejblíží jsou mi takové ty řekněme tvrdší techničtější věci, to znamená asi zejména energetika. Myslím, že v tom se i docela snažím v posledním roce vzdělávat. Co jsem na městě, absolvoval jsem i nějaké školení.“

Velmi požadovanou formou vzdělávání jsou příklady dobré praxe

Pokud jde o to, jakou pozici respondenti zaujímají, vede to k mírně odlišným potřebám. Například téma odpadového hospodářství je o něco více prioritní pro zástupce MAS a mikroregionů než pro zastupitele. Zástupci MAS a mikroregionů zase naopak silněji vnímají potřebu vzdělávání v oblasti komunitní energetiky, energetického managementu či zelené infrastruktury a infrastruktury pro elektromobilitu, než je tomu u volených politiků. Platí také, že menší důležitost jednotlivým tématům z hlediska požadavků na vzdělávání kladou exekutivní politici (radní, starostové a jejich zástupci) než zastupitelé, i když rozdíly mezi nimi nejsou zásadní.

Podle výsledků šetření sestaví SMS ČR adekvátní nabídku vzdělávání

Výsledky šetření umožní SMS ČR sestavit adekvátní nabídku vzdělávání s ohledem na velikost obce nebo profesi toho, kdo se chce vzdělávat. Součástí každého vzdělávacího procesu není žádná indoktrinace, ale kritické posouzení toho, co můžeme a co nemůžeme využít. Což

je hlavním smyslem všech vzdělávacích aktivit SMS ČR.

Pavel Šaradín

**Autor je politolog, přednáší
na Katedře politologie a evropských studií
FF UP v Olomouci.**

*Text je součástí projektu
**PODPORA RESILIENCE OBCÍ
VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM***

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Starostové, zveme vás na letní výlety za vzděláním. Inspirujte se v terénu i online!

Projektová kancelář Jihlava

Opuštěním školních lavic a univerzitních poslucháren by vzdělávání rozhodně končit nemělo. Vždyť vzdělávání je celoživotní proces. V každé profesi, neméně pak v oblasti samospráv, je třeba se umět rychle zorientovat, přizpůsobit se aktuálním předpisům, požadavkům, legislativě. Letní prázdniny jsou ideálním časem pro rozšíření obzorů a načerpání nových zkušeností, inspirace. Časem, kdy je možné spojit příjemné s užitečným, zúčastnit se diskuzních fór, setkat se s kolegy, vypravit se spolu s nimi do terénu za příklady dobré praxe týkající se krajiny, lesů, vody, odpadů. Využijte nabídku, která už se nemusí opakovat. Každá hodina se počítá!

krajina – lesy – voda – odpady – setkávání – inspirace – ověřená praxe – diskusní fórum

Pozemkové úpravy prakticky

Zavítejte do obcí, které pozemkové úpravy již realizovaly. Seznámíte se s příklady opatření, se zkušenostmi starostů, setkáte se s odborníky ze Státního pozemkového úřadu a Českomoravské komory pro pozemkové úpravy.

Kde a kdy?

Tvarožná Lhota (Jihomoravský kraj), středa 17. července
Růžová (Ústecký kraj), úterý 23. července
Drslavice (Zlínský kraj), středa 31. července
Senice na Hané (Olomoucký kraj), středa 7. srpna
Koloveč (Plzeňský kraj), úterý 20. srpna

Registrace na stáž: www.portalzastupitele.cz. Stáž je zdarma.

Jak hospodařit v obecních lesích

V jednotlivých regionech se vám budou věnovat odborníci z Lesů ČR. Informace o hospodaření v lesích si osvojíte také s pomocí ukázek příkladů dobré praxe.

Kde a kdy?

Třešť (Kraj Vysočina), pondělí 23. srpna
Krásná Líba u Rumburka (Ústecký kraj), středa 18. září

Registrace na stáž: www.portalzastupitele.cz. Stáž je zdarma.

Příklady správné praxe v adaptaci na klimatickou změnu aneb jak vrátit život do krajiny

Vydejte se do Šardic na Hodonínsku za ekozemědělcem a akademikem z Agronomické fakulty MENDELU Petrem Maradou, který získal ocenění za péči o zdejší krajinu. Spolu se starostkou vás vezme do oblasti bývalých polí, která zalesnil, založil na nich mokřady a postupně i další přírodní pásy.

Kde a kdy?

Šardice (Jihomoravský kraj), pátek 16. srpna
Šardice (Jihomoravský kraj), pátek 30. srpna

Registrace: www.portalzastupitele.cz. Kurz je zdarma.

Online kurz: Jak na analýzu odpadového hospodářství aneb kde jsou skryté rezervy

Expert na odpadové hospodářství v malých obcích Milan Havel představí možnosti snižování celkové produkce odpadů i výhody, které by přineslo regionální řešení nakládání s nimi. Příklady dobré praxe vás zavedou do Okříšek a akciové společnosti SOMPO.

Kde a kdy?

úterý 16. a středa 17. července, 9:00–12:30
úterý 10. a středa 11. září, 9:00–12:30

Registrace: www.portalzastupitele.cz. Kurz je zdarma.

Online kurz: Voda v obci a krajině

Do hospodaření s vodou v krajině i obci vás zasvěťí známí lektoři Jiří Zicha a Lubomír Kříž. Příklad dobré praxe ze Šardic představí přímo jeho autor, uznávaný ekozemědělec Petr Marada.

Kde a kdy?

úterý 27. a středa 28. srpna

Registrace: www.portalzastupitele.cz. Kurz je zdarma.

**Projekt: PODPORA RESILIENCE OBCÍ VŮČI
KLIMATICKÝM ZMĚNÁM**

Připravila Dana Kratochvílová

Vydáváte obecní zpravodaj? A chcete ho zlepšit?

V každé obci hraje obecní zpravodaj trochu jinou roli. Souvisí to nezřídka s jeho úrovní a ta zase souvisí se zkušenostmi a možnostmi jeho tvůrců, podmínkami dané obce, ale třeba i časovými a finančními možnostmi. Každý zpravodaj je proto jinak kvalitní, každý je zrcadlem tvůrců a jejich vkusu, na každém lze ale leccos vylepšit. Zatímco některé změny je možné udělat třeba hned, jiné jsou tzv. běh na delší trať.

Téma

Když se chce, tak to (i když třeba pomalu) jde

Jistě je, že ke změně k lepšímu dojde jediné tehdy, když se opravdu chce. Máte-li podporu od vydavatele a k tomu patřičnou zkušenost, dobré nápady a v ideálním případě i schopné spolupracovníky, jste na dobré cestě. Celá řada obecních zpravodajů je toho důkazem. Zatímco některé až donedávna chudé a nudné plátky se například se změnou redaktora a grafika výšvihly na úroveň pestrých časopisů se spoustou nápaditých rubrik, zajímavou grafickou úpravou, čtivými texty a hezkými fotkami, jiné, které byly kdysi dobré a bodovaly v soutěžích, se zhoršily nebo dokonce zcela zanikly. Čím to je? Podmínkami, nastavením, změnou ve vedení obce, což mnohdy souvisí i se změnou v redakci zpravodaje, ale třeba i demotivací, negativistickým a urputným dopisovatelem, klidně i jedním jediným. Práce na zpravodaji je velmi křehká, proto hned na úvod praktická rada. Dobré tvůrce zpravodajů si hýčkejte.

S hýčkáním souvisí i finanční odměna

S tím souvisí i finanční odměna. Neboť co je zadarmo, to je bezcenné. A také demotivační. Pracovníkovi technických služeb asi také nikdo neřekne: „Vy jste na tu svou práci tak šikovný, pane Motyčko, a navíc vás určitě velice baví. No a my jsme, jak víte, chudá obec, takže můžete ten trávník v parku posekat zdarma nebo za symbolickou částku, co říkáte?“. S takovým přístupem by nejspíš pan Motyčka nesouhlasil. Redaktoři z různých obcí se přitom často shodují, že za zpravodaj pobírají v lepším případě měsíční mzdu – to když je tato činnost součástí jejich pracovní náplně v informačním centru či práce účetní, řada z nich to ale dělá i dobrovolně a zcela zdarma či za velmi symbolickou odměnu. Nad

zpravodaji přitom jejich tvůrce nezřídka sedávají o víkendech, o nedělích, po večerech i nocích, zkrátka v čase, o který šidí sebe i své blízké... Poznáváte se v tom? A přitom je to práce jako každá jiná. Není přitom žádná ostuda, když si na sebe zpravodaj vydělá inzerci a klidně i tím, že pro občany není zdarma. Kasa samosprávy pak nemusí být náklady na jeho tvorbu dokonce vůbec zatížena.

Co tvůrce nejčastěji trápí?

Kromě financí a zmíněných komplikovaných dopisovatelů či napjatých vztahů trápí tvůrce zpravodajů nedodržování uzávěrky ze strany dopisovatelů hřešících na jejich dobru i nepochopení ze strany některých lidí z vedení, kteří považují práci na zpravodaji za zábavu, v horším případě za zbytečnost, protože často nerozeznají špatně napsaný text od dobře napsaného nebo opraveného. Po písemce z tematiky dítě většinou ví, jestli bylo úspěšné či nikoliv. Správný výsledek je jen jeden. Po diktaátu vám ale obvykle ratolest sdělí, že má ze sebe dobrý pocit, přestože pak přinese čtyřku. U psaní je to zkrátka se sebereflexí horší, a to i v dospělém věku. Je toho daleko víc, co by se mělo změnit. Viníkem, proč je kvalita všelijaká, není tedy jen odpovědný redaktor.

Zpravodaje tvoří nejčastěji dobrovolníci

Proč je úroveň a kvalita zpravodajů tak rozdílná, proč se ve zpravodajích stále objevuje tolik nesvárů, ať už v textech, nebo v grafické úpravě? Zpravodajů se totiž nejčastěji ujmají dobrovolníci, profesionálních novinářů nebo alespoň studentů žurnalistiky je v této branži jako šafránu. Tvůrce jsou nejčastěji úředníci, tiskoví mluvčí, zastupitelé, pracovníci informačních center, nezřídka také radní a mnohdy samotní starostové.

Pak se není čemu divit, že praktickou ukázkou pravidel, jak se píše titulek, zpráva, reportáž, rozhovor či komentář, obvykle v obecním zpravodaji nenajdete, těch ukázkových je opravdu jen málo.

Hlavní roli hraje komunikace

Práce na zpravodaji, to není jenom práce s texty a fotkami. Hlavní roli hraje komunikace s vedením obce, která je vydavatelem zpravodaje, a komunikace s dopisovateli. Odpovědný redaktor dohlíží na uzávěrku zpravodaje, texty píše, ale po dopisovatelích i opravuje, upravuje, krátí, posílá zpět autorům ke schválení, počítá, kolik se čeho vejde na stránku, pracuje s fotkami, grafickým programem (v lepším případě tedy raději přímo s grafikem), má na starosti finální korekturu sazby, tisk i distribuci. Při takovém objemu práce v případě měsíčníku se nelze divit, že úroveň není kdovíco. Nejčastěji to odnesou texty, které jsou předlouhé, bez dobrého titulku, bez perexu a dalších zpravodajských pravidel, která by přidala na čtivosti, kvalitě, profesionalitě.

Inspirujte se navzájem

Jak zlepšit zpravodaj? K takovému návodu by jedna stránka SMSky nestačila. Pracovat s texty, najmout si šikovného grafika, vyhledat spolupracovníky, stanovit si zásady, o které se budete moct opřít a které vám pomohou právě při komunikaci s dopisovateli a v čase uzávěrek, projít si kvalitním školením, věnovat se zpravopisu, stylistice, typografickým i žurnalistickým pravidlům, ale hlavně se podívat, jak to dělají jinde. Sbírejte obecní zpravodaje a inspirujte se. Budete-li mít hlavu otevřenou a chuť něco změnit, nepochybně vás políbí múza a dostaví se i spousta vlastních nápadů. Je to vlastně dost podobné jako v kterékoli jiné oblasti, kde chcete něco rozvíjet a zlepšovat.

Marie Macháčová
šéfredaktorka SMSky a lektorka

Díky připomínce SMS ČR by mohl klesnout počet povinných výtisků obecních zpravodajů zasílaných knihovnám

Na základě vypořádání připomínek SMS ČR k novele tiskového zákona by mělo dojít ke snížení počtu výtisků, které vydavatelé periodik územně samosprávných celků – tedy i obecních zpravodajů – musejí povinně odesílat knihovnám. Dle akceptovaných připomínek SMS ČR by už vydavatelé včetně obcí nemuseli odesílat výtisky knihovně Národního muzea v Praze a ani všem krajským knihovnám, ale pouze místně příslušné krajské knihovně.

Doposud mají vydavatelé periodického tisku povinnost odesílat výtisk každého vydání Ministerstvu kultury a všem krajským a dalším knihovnám, jako je například Národní knihovna ČR, Moravská zemská knihovna v Brně nebo Parlamentní knihovna. Celkem je odesíláno na náklady

dy vydavatele přes dvacet výtisků každého vydání. Podle tiskového zákona se tato povinnost týká i obcí, které vydávají své obecní zpravodaje v tištěné podobě, a to nejméně dvakrát do roka.

„Těší nás, že se na základě našich připomínek podařilo dosáhnout rozumného kompromisu, kdy ne-

dojde k ochuzení knižního fondu sítě tuzemských knihoven, ale obcím se sníží náklady za povinně odesílané výtisky zpravodajů a za poštovné. Pro menší obce to představuje nemalý náklad a také související administrativu. Jen naše členské obce dle dřívějších průzkumů takto ročně vynaloží v součtu přes pět

miliónů korun. Zároveň se uleví i knihovnám, kterým alespoň částečně klesne objem ukládaných periodik. Přitom dostupnost obecních periodik, bude díky funkční meziknihovní výpůjční službě zachována," říká Eliška Olšáková, předsedkyně SMS ČR.

Ministerstvo kultury, které je předkladatelem novely tiskového zákona, akceptovalo rovněž připomínku SMS ČR, aby se na vydavatele tištěných periodik, která mají rovněž svou elektronickou nezměněnou podobu, pohlíželo jako na vydavatele elektronického média.

V budoucnu by v takovém případě mohlo stačit odesílat povinným příjemcům pouze elektronickou verzi, a to do 30 dnů od vydání.

Zda tyto změny začnou skutečně platit v praxi, bude záležet na schválené podobě novely tiskového zákona, která by po připomínkovém řízení měla zamířit k projednání vládou a následně do Poslanecké sněmovny.

SMS ČR považuje obecní zpravodaje za důležitý zdroj informací pro občany i prvek, který podporuje komunitní život v obcích.

Od roku 2017 se proto SMS ČR podílí na pořádání soutěže o nejlepší obecní či městský zpravodaj roku a pro obce pořádá i semináře, jak zpravodaje vydávat atraktivní formou.

Adéla Palíšková
legislativní analytička
SMS ČR

Soutěž o nejlepší zpravodaj roku 2023: Vyhrála obec Hradištko a město Mikulov. Bodovaly i členské obce!

Obec Hradištko ve Středočeském kraji a město Mikulov v Jihomoravském kraji vyhrály soutěž O nejlepší obecní či městský zpravodaj roku 2023, která se konala už potřinácté. Jedním z vyhlášovatelů je i Sdružení místních samospráv ČR. Šestičlenná porota udělila také cenu za nejlepší příspěvek a cenu nejlepšímu zpravodaji DSO či MAS. Vítězové si převzali svá ocenění na slavnostním vyhlášení, které se konalo ve čtvrtek 4. července na Velehradě u příležitosti Dnů lidí dobré vůle.

Hradištko, Trnava a Telnice

Po vyhodnocení a sečtení bodů se v kategorii obecních zpravodajů umístil na prvním místě Zpravodaj obce Hradištko, který vydává od roku 1999 obec Hradištko ve Středočeském kraji. K nejčtenějším rubrikám v něm patří střípky z kroniky, rozhovory či tipy na výlety. Porotu zaujala pěkná a čistá grafika. Druhé místo získala členská obec SMS ČR Trnava ve Zlínském kraji, která vydává Trnavský zpravodaj, porotě se líbila jeho pestrost a přehledné rubriky. Na třetím místě se umístila rovněž členská obec Telnice v Jihomoravském kraji, která vydává Telnický zpravodaj.

Druhá místa jsou tentokrát dvě

V kategorii městských zpravodajů se nejlépe umístil Zpravodaj města Mikulov (Jihomoravský kraj). Druhá místa udělila porota tentokrát dvě. Získaly je Vizovické noviny, které vydává město Vizovice ve Zlínském kraji, a Radniční listy, které vydává město Humpolec v Kraji Vysočina. Třetí místo si zasloužil Pilníkovský zpravo-

daj, který vydává město Pilníkov v Královéhradeckém kraji, jež má pouhých 1 200 obyvatel. „U třetího nejlepšího zpravodaje oceňujeme i to, že jej vydává město velikosti obce. Pilníkov zabodoval v soutěži už podruhé, v roce 2021 ve své kategorii dokonce vyhrál,“ připomněla členka odborné poroty Marie Macháčová.

Newsletter MAS Blaník

Vítězem kategorie zpravodaj mikroregionů, svazků obcí a místních akčních skupin je Newsletter MAS Blaník, který je graficky přehledný, podle poroty navíc skvěle plní funkci informovat srozumitelně o aktivitách MAS.

Nejlepší rubrikou jsou fejetony v Kralupském zpravodaji

Za nejlepší rubriku či příspěvek ocenila porota seriál fejetonů v Kralupském zpravodaji, jejichž autorkou je Andrea Jůnová. Rubrika má svou osobitou grafiku a styl, slouží pro pobavení čtenářů a zpravidla komentuje příhody ze života či dění ve městě.

Výběr vítězů byl letos obtížnější

„Zatímco vloni jsme se takřka okamžitě shodli na vítězi soutěže, letos jsme to měli o něco těžší. Jednoznačný vítěz se nám totiž hledal o něco hůře,“ přiznala Marie Macháčová. „Spousta přihlášených časopisů si byla v mnohém podobná. Obecně by se ale dalo říct, že ve zpravodajích přibýlo skvělých a inspirativních rubrik, které jim přidávají na kvalitě,“ upřesnila.

Pořadatelé soutěže chtějí letos za odměnu všechny soutěžící pozvat na školení, které mají v plánu uspořádat na podzim na půdě Univerzity Palackého v Olomouci. „Školení s několika lektory by se zaměřilo na časté nešvary jak v textech, tak i v grafice, na žurnalistická pravidla apod. Pozvánku zašleme všem účastníkům soutěže, až budeme znát podrobnosti,“ řekl další člen poroty Pavel Šaradín.

Do soutěže se letos přihlásilo okolo 200 zpravodajů

Soutěž vyhláší Civipolis, o. p. s., Katedra politologie FF UP v Olomouci, UNIVES.EU, Sdružení místních samospráv ČR a Angelus Aureus, o. p. s. Na slavnostním vyhlášení nechyběli tvůrci všech oceněných zpravodajů či představitelé obcí a měst, které je vydávají. Udílení cen se účastnil ministr zemědělství Marek Výborný, za Sdružení místních samospráv ČR výkonná ředitelka Jana Přecechtělová a místopředseda Oldřich Vávra, starosta obce Velehrad Aleš Mergental a členové poroty Pavel Šaradín a Vojtěch Hasalík.

Další informace k soutěži naleznete také na adrese www.civipolis.cz.

Projekt OBEC 2030: Udržitelná budoucnost našich obcí

Projekt OBEC 2030 je ambiciózní iniciativou zaměřenou na podporu udržitelného rozvoje a inovací v českých obcích. Jeho hlavním cílem je motivovat obce k přijetí moderních a ekologických přístupů, které přispívají k vyšší kvalitě života obyvatel a lepšímu využívání přírodních zdrojů. OBEC 2030 není jen soutěž, ale především platformou pro sdílení nápadů a zkušeností, která podporuje obce v jejich snahách stát se vzorem pro ostatní.

Přihlášky do soutěže OBEC 2030: uzávěrka je 1. srpna

Jedním z klíčových prvků projektu je soutěž OBEC 2030, která je otevřená všem obcím v České republice. Soutěžní klání je zaměřeno na identifikaci a ocenění těch nejlepších a nejprogresivnějších projektů, které přispívají k udržitelnému rozvoji a zlepšují životní prostředí a společenské podmínky v obcích.

Přihlášky do soutěže lze podávat už jen do 1. srpna. Každá obec má příležitost ukázat, jakým způsobem přispívá k naplnění cílů udržitelného rozvoje a jak inovativními řešeními se může pochlubit.

Příklady úspěšných projektů

Podívejme se na několik příkladů úspěšných projektů z minulých ročníků soutěže OBEC 2030, které mohou sloužit jako inspirace pro ostatní.

Kořenová čistírna odpadních vod v obci Klokočná

Obec Klokočná ve Středočeském kraji se účastnila soutěže OBEC 2030 s unikátním projektem kořenové čistírny odpadních vod, dokončené v roce 2022. Tento projekt využívá přírodní procesy k čištění odpadních vod, kdy voda protéká přes systém mokřadních rostlin a filtračních substrátů, které přirozeně odstraňují nečistoty. Kořenová čistírna nejen efektivně čistí odpadní vodu, ale také přispívá k udržování vody v krajině, což podporuje ekologickou rovnováhu a biodiverzitu. Instalace této čistírny představuje významný krok směrem k udržitelnosti a ochrany životního prostředí, čímž se obec Klokočná stává inspirativním příkla-

dem pro další obce hledající přírodní řešení pro nakládání s odpadními vodami.

Sdílení elektromobilů ve Městě Touškov

Město Touškov se rozhodlo jít příkladem v oblasti ekologické dopravy a zavedlo inovativní systém sdílení elektromobilů. Tento projekt umožňuje obyvatelům a návštěvníkům města snadno a cenově dostupně využívat elektromobily pro své každodenní potřeby, čímž se snižuje množství emisí a zlepšuje kvalita ovzduší. Díky tomuto systému se Město Touškov stává příkladem moderního a ekologicky uvědomělého města, které aktivně přispívá k udržitelnému rozvoji a ochraně životního prostředí.

Školka v Olešnici je dřevostavbou

V Olešnici v Jihočeském kraji mají výjimečnou mateřskou školu, která byla postavena jako dřevostavba. Nahradila původní budovu, která již nevyhovovala hygienickým ani kapacitním požadavkům. Výstavba začala v březnu a již v srpnu byly děti přivítány v nových prostorech. Rychlá realizace a moderní design nadchly místní obyvatele. Tento projekt nejen ukazuje, jak mohou být dřevostavby ekologické, ale také demonstruje jejich schopnost být extrémně rychlé a efektivní při výstavbě, čímž výrazně zlepšují kvalitu života v obci.

Fotovoltaika na střeše mateřské školy v Libňatově

Obec Libňatov se zapojila do soutěže OBEC 2030 s projektem zaměřeným na zvýšení energetické soběstačnosti a využití obnovitelných zdro-

jů energie. V rámci tohoto projektu byly v dubnu 2024 instalovány tři fotovoltaické elektrárny na střechy obecních budov, včetně mateřské školy. Tento krok výrazně přispěl k úsporám energií a přechodu na zelenou energetiku. Fotovoltaický systém na střeše mateřské školy nejen snižuje provozní náklady, ale také slouží jako příklad pro ostatní obce v regionu, jak efektivně využívat obnovitelné zdroje a přispívat k udržitelnému rozvoji.

Jak se přihlásit do soutěže OBEC 2030?

Proces přihlášení do soutěže OBEC 2030 je jednoduchý. Obce mohou své projekty přihlásit prostřednictvím online formuláře na oficiálních stránkách projektu obec2030.cz/soutez. Přihláška by měla obsahovat detailní popis projektu, jeho cíle, očekávané přínosy a konkrétní kroky, které obec podnikla nebo plánuje podniknout. Důležité je také zdůraznit inovativní a udržitelné aspekty projektu.

Ocenění a výhody pro vítěze

Vítězné obce získají nejen prestižní ocenění, ale také řadu praktických výhod. Kromě finančních odměn, které mohou být využity na další rozvoj projektů, mají možnost prezentovat své úspěchy na národní i mezinárodní úrovni. To může přilákat nové investice, partnery a návštěvníky, kteří hledají inspiraci a příklady dobré praxe.

Inspirace pro budoucnost

Projekt OBEC 2030 je skvělou příležitostí pro všechny obce, které chtějí aktivně přispět k udržitelnému rozvoji a stát se lídry v oblasti ekologických inovací. Úspěšné projekty z minulých ročníků dokazují, že i malé obce mohou dosáhnout velkých úspěchů, pokud mají jasnou vizi a odhodlání.

Víc než jen soutěž

Projekt OBEC 2030 je platformou pro sdílení inovativních řešení a zkušeností, které pomáhají obcím po celé České republice stát se udržitelnějšími a životaschopnějšími. Připojte se k tomuto inspirativnímu projektu a přispějte k lepší budoucnosti nás všech. Do 1. srpna máte příležitost ukázat, že vaše obec má co nabídnout a že můžete být vzorem pro ostatní obec2030.cz/soutez.

Michal Svoboda
manažer platformy
OBEC 2030
a energetický
konzultant

Starosta obce Libňatov Jaroslav Pich je pyšný na obecní fotovoltaickou elektrárnu umístěnou na střeše prodejny

Odpovědi nejen na níže uvedené otázky najdete na webových stránkách projektu Paragrafy bez rizika, který je tu pro všechny obce a města.

PARAGRAFY BEZ RIZIKA

Jak má obec postupovat, pokud je na jejím území nalezeno opuštěné nebo toulavé zvíře? Je obec povinna hradit náklady spojené s péčí o opuštěné a toulavé zvíře?

Může obec prodat jeden z pozemků za vyšší cenu, než kterou pro záměr prodat několik pozemků určila v usnesení zastupitelstva?

Poradíte mi, co dělat v situaci, kdy chce naše obec konat veřejnou sbírku? Který orgán obce má pravomoc vydat souhlas s konáním veřejné sbírky?

Jak mají zastupitelé určit řídícího zasedání zastupitelstva v případě nepřítomnosti starosty? Může starosta podepsat zápis ze zasedání zastupitelstva v případě, že se zasedání nezúčastnil, později?

Vy se ptáte, my odpovídáme!
A nejen to, zkontrolujeme třeba i návrhy smluv, abyste měli jistotu, že právní záležitosti řešíte správně. To jsou Paragrafy bez rizika, nová služba SMS ČR pro samosprávy.

Zaujala vás nová služba? Registraci můžete provést na <https://www.paragrafybezrizika.cz>.

Jsme SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na naší dvoustránce, kterou si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-sluzby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotační servis – Tereza Urbánková
tereza.urbankova@sms-sluzby.cz, 770 600 685
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Michal Hinda
michal.hinda@sms-sluzby.cz, 734 180 507
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

Výkon pověřence prostřednictvím aplikace? To opravdu ne!

Seriál: Seznamte se se svým pověřencem

Za další pověřenkyní se tentokrát vypravíme do Středočeského kraje. Zuzana Krausová zde nepůsobí pouze jako pověřenkyně, ale aktivně se zapojuje i do života v obci. Důkazem toho je projekt, který v rozhovoru představuje. S podobnou vervou přistupuje i k pověřenecké funkci. Nejen ona, ale všichni naši kolegové se řídí heslem, že svého pověřence byste měli osobně znát a on by měl znát vaši organizaci. Jedině tak může opravdu vykonávat funkci naplno.

Pracuješ u nás už tři roky, co ti ty tři roky daly a co vzaly?

Okolnosti mě donutily naučit se řádně organizovat čas, ruku v ruce s tím přišla i určitá svoboda v mém rozhodování, což je velkým benefitem. Jako neméně hodnotný přínos beru i nepřehledné množství informací, které musím pojmut a následně srozumitelně předávat dál. Neustále se učím a poznávám nové věci. Ochrana osobních údajů není jen o GDPR, ale je provázána s celou řadou dalších předpisů, které jsou, jak víme, dynamické. Proto musí být i pověřenec stále ve střehu. V neposlední řadě je velkým kladem to velké množství lidí, se kterými se setkávám, a možnost nahlédnout do různých systémů řízení.

A co mi pověřenectví vzalo? Nejsem si jistá, ale řekla bych, že trochu benevolence a zdravého selského rozumu. Někdy mám nutkání nad něčím mávnout rukou, nicméně litera zákona hovoří jinak, a tak se jí jako profesionál v oblasti ochrany osobních údajů musím řídit. To znamená, že musím být důsledná a pečlivá i tam, kde by se to možná dalo bez toho řešit jednodušeji.

Jaká je tvoje neoblíbenější činnost v pozici pověřence? A co naopak opravdu nemáš ráda?

Na první místo asi stavím analytickou práci pověřence. Tedy vlastně celý proces, kdy je třeba nejprve sesbírat informace přímo u klienta a následně identifikovat, zmapovat a popsat nějaký proces zpracování a vyhodnotit jej. Popsat, zdůvodnit jeho klady, zápory a navrhnout úpravy, aby byl proces v souladu s požadavky na ochranu osobních údajů. Odvrácenou stranou tohoto procesu je pak jeho časová náročnost, kvůli níž musím čas od času upozadit ostatní úkoly, které mě taky třeba nesmíjí.

ně lákají, jenže není na ně dostatek prostoru, což je pro mě nekomfortní, protože bych chtěla mít všechno hned.

Já o tobě vím, že jsi v poslední době ve své domovské obci dotáhla do konce jeden projekt. Můžeš nám ho představit?

V uplynulém roce jsem se věnovala nejen ochraně osobních údajů a rovině, ale i obnově mlýnského náhonu, který u nás uprostřed vsi Velká u Kamýku nad Vltavou máme. Mlýn, ke kterému náhon patřil, musel ustoupit vzdutí Slapského jezera, ale náhon zůstal a desetiletí byl pro mnohé jen suchou strouhou, vhodnou třeba pro odhození nějakého odpadu. Řadu let jsem si nejen já přála, aby v náhonu znovu tekla voda. Přání je otcem myšlenky. A tak když obecní zastupitelstvo myšlenku posvětilo, přišel střet s realitou a z reality vzešla spousta práce, která ovšem stála za to. Ze zapomenutého místa jsme vykřesali prostor, který dle mého lahodí oku i srdci. Dnes již v náhonu voda znovu teče, plní rybníček, a když to jen trochu půjde, jednou nám bude obcí znít i klapot vody dopadající na mlýnské kolo, které sice nebude hnát mlecí soustavu, ale určitě nám pomůže i leccos rozsvítit.

Děkuji za rozhovor a ať se ti tvoje plány podaří naplnit přesně podle představ!

Rozhovor vedla Lenka Matějová
koordinátorka služeb pověřenců
SMS-sluzby, s. r. o.

Pověřenci s osobním přístupem aneb nároky na podobu výkonu funkce pověřence jsou dané

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (známější pod angl. zkratkou GDPR) ukládá pověřenci v čl. 39 odst. 1 písm. a) GDPR monitorovat soulad správce s tímto nařízením v oblasti ochrany osobních údajů, včetně rozdělení odpovědnosti. Dále má pověřenec zvyšovat povědomí správce, tedy i jeho zaměstnanců, a v případě obcí i volených zástupců, v otázce ochrany osobních údajů. Pověřenec je

také podle odst. d) příslušný ke spolupráci s dozorovým úřadem, tedy s Úřadem pro ochranu osobních údajů.

Naši pověřenci nedělají svou práci pouze formálně!

To vše nelze dělat bez toho, aby pověřenec znal vaši organizaci osobně, pravidelně se s vámi potkával a seznámil se podrobně s chodem úřadu. Přesně s takovým přístupem pracují naši pověřenci, kteří nevykonávají svou funkci pouze na dálku nebo prostřednictvím aplikace, což lze považovat jen za formální výkon funkce. Možná tedy platíte pár stovek korun za měsíc, funkci pověřence, jakého máte mít, jste si tím ale nezajistili.

Společnost provozující elektronický nástroj profilzadavatele.cz je v likvidaci

Veřejné zakázky

Společnost profilzadavatele.cz, s. r. o., která provozuje elektronický nástroj pro zadávání veřejných zakázek, je v likvidaci. Jelikož není jistý postup při jejím rušení, bylo by vhodné si co nejdříve archivovat dokumentaci k zakázkám, které na tomto profilu máte zveřejněné, abyste o ně nepřišli.

Elektronický nástroj profilzadavatele.cz využívá značná část obcí

Likvidace společnosti profilzadavatele.cz, s. r. o., IČO: 02429314, se sídlem Půtova 1219/3, Nové Město, 110 00 Praha 1, byla do obchodního rejstříku zapsána dne 26. 4. 2024. Společnost poskytuje služby elektronického nástroje, který využívá značná část obcí. Zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na těchto stránkách bylo snadné, zadávání veřejných zakázek v režimu zákona nebylo možné a tento profil a komunikace, tedy spíše nekomunikace, s jeho poskytovatelem vzbuzoval otázky.

Co vám nyní radíme?

Nabízí se nyní otázky, jak nastalou situaci řešit, jak dlouho vůbec bude ještě nástroj dostupný, kde si zřídit nový profil zadavatele, jak nepřijít o zakázky zveřejněné na tomto profilu a mnoho dalších.

O dostupných elektronických nástrojích jsme psali v minulosti již několikrát, ale pro jistotu si vyjmenujme alespoň ty nejčastěji využívané: NEN, vhodné uveřejnění, tender arena, e-zakázky, ezak a jiné. Některé pro vás

mohou být uživatelsky přívětivější, balíčky služeb budou stát někde více, jinde méně, NEN poskytuje MMR zdarma.

Čím se nyní řídit?

Je třeba se orientovat podle potřeb každé obce, množství veřejných zakázek, které zadává, a projít si nejčastěji využívané režimy zadávacích řízení např. na profilu „vhodné uveřejnění“, kde vás balíček služeb, díky němuž můžete používat tento profil bez omezení a administrovat veřejné zakázky v režimu zákona (tedy elektronické zadávací řízení), přijde na 6.000,- Kč bez DPH za rok. Na jiných profilech jsou zpoplatněna zveřejnění zakázek jednorázově. Potřebné související informace naleznete na stránkách jednotlivých poskytovatelů, a pokud ne, určitě vám je rádi zašlou na vyžádání.

Michaela Jelínková
koordinátor veřejných zakázek
SMS-slужby s.r.o.

Velký dodavatel specialista nebo malý dodavatel, co ušije web na míru? Kdo je z pohledu přístupnosti vhodnější?

Při tvorbě obecního webu je většina obcí postavena před otázkou, kterého dodavatele si vybrat. V praxi se obvykle vyskytují dva typy dodavatelů. Ten první a snad nejrozšířenější se na tvorbu webových stránek obcí specializuje, má za sebou několik stovek či rovnou tisíc zakázek a působilý web vám dokáže vyrobit na klíč. Ten druhý je menší (často jde o jednoho člověka) a nespecializuje se na obecní weby, za to ale umí „šít na míru“. Který z dodavatelů je z pohledu přístupnosti vhodnější?

Audit webových stránek

Na tuto otázku bohužel neexistuje jednoduchá odpověď, respektive na ni odpovědět prakticky nelze. Každá možnost má svá pro a proti a je proto třeba zvážit, co je pro vás výhodnější.

Velcí dodavatelé umí reagovat na legislativní požadavky, ALE...

Z pohledu přístupnosti a plnění povinných obsahových náležitostí obecních webových stránek platí to, že velcí dodavatelé specialisté se snaží kontinuálně sledovat aktuální legislativní požadavky a reagovat tak na nejrůznější povinné změny obecních webů. Jako nejčerstvější příklad lze uvést změnu textace prohlášení o přístupnosti, o které jsme vás informovali v květnovém čísle SMSky.

Většina velkých dodavatelů automaticky změnila textaci prohlášení o přístupnosti tak, aby vyhovovala aktuálním legislativním požadavkům. Na druhou stranu je nutné zmínit, že nezřídka se velcí dodavatelé nesoustředí na specifika jednotlivých webů a povinnosti se tak plní obecními textacemi, které mohou být dostačující, ne vždy tomu tak však je. Pokud bychom vzali v potaz již zmíněné prohlá-

šení o přístupnosti, často se stává, že obsah je větu: „Webové stránky jsou v částečném souladu s harmonizovanou normou EN 301 549 V2 1.2 a standardem WCAG 2.1“, která je však nedostatečná, jelikož chybí specifikace toho, v čem konkrétně daná webová stránka nevyhovuje pravidlům přístupnosti. Lze tedy s jistotou nadšátkou konstatovat, že velcí dodavatelé aktivně sledují aktuální legislativní požadavky, jejich plnění je však velmi šablonovité a není šité „na míru“.

Malí dodavatelé nereagují na legislativní požadavky, ALE...

Na druhou stranu menší dodavatelé často tak pružně na aktuální legislativní požadavky nereagují a bříbě nesete spíše vy jako obec, která většinu těchto požadavků musí zadat dodavateli, který danou úpravu zapracuje. Na výše zmíněném příkladu lze ilustrovat přístup těchto menších dodavatelů. Často se stává, že takový dodavatelé na změny legislativy vůbec nereagují, a to zejména z toho důvodu, že se na obecní weby přímo nespecializují. Taková řešení proto vyžadují více energie a času ze

strany obce, výsledkem však může být web přesně odpovídající vašim specifickým požadavkům.

Odpověď není jednoznačná, ALE...

Odpověď na otázku, zda jsou vhodnější weby od velkých nebo malých dodavatelů, není jednoznačná. Pokud chcete mít postaráno o většinu formalit a nevádí vám, že web bude šablonovitý, pak je volba velkého dodavatele rozumnou cestou. Pokud preferujete originalitu a nevšednost, která je však často vykoupena větším množstvím času a energie, jíž musíte do tvorby webu investovat, pak je pro vás ideální cesta menšího dodavatele. Každá obec má své specifické potřeby a požadavky, a proto je důležité pečlivě zvážit všechny aspekty dříve, než se rozhodnete pro konkrétního dodavatele.

Michal Hinda
koordinátor služby
Audit webových stránek

Plánujete v létě velký koncert nebo obecní slávu? S APJ to půjde ještě výhodněji!

Autorská práva jednoduše

Již několik týdnů se radujeme z krásného letního počasí, které je jako stvořené pro uspořádání kulturních či společenských akcí. Připraveni jsme i my v projektu Autorská práva jednoduše. Díky exkluzivní domluvě mezi Sdružením místních samospráv ČR a Ochraným svazem autorským přicházíme s řešením, jak výhodně pořádat akce, které by se jinak svými parametry nevešly do pravidel pro licenční balíčky v projektu APJ.

Nabízíme individuální nacenění se slevou 20 %

Nabídka platí pro akce velkého rozsahu jak s živou, tak s reprodukovanou hudbou, které přesahují limit akce malého rozsahu (do 300 účastníků, vstupné max. do 300 Kč). Na takovou akci nabízíme možnost individuálního nacenění se slevou 20 % oproti standardnímu ceníku OSA. Sleva platí bez ohledu na to, zda se jedná o oslavy obce s 500 účastníky bez vstupného nebo o koncert kapely s 1 000 účastníky a vstupným 400,— Kč.

Ať už na léto plánujete výroční dny obce nebo velký koncert, můžete se na nás bez obav obrátit. Projekt Autorská práva jednoduše je tu pro vás.

Jakub Iran
koordinátor projektu
Autorská práva jednoduše
autorskaprava@sms-sluzby.cz

Do 24. července mohou obce požádat o investiční dotace pro jednotky požární ochrany

Dotační servis

Ministerstvo vnitra zastoupené generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR umožňuje v průběhu července žádat o dotaci obcím, které zřizují jednotku požární ochrany II., III. nebo V. stupně. Většina krajů nabízí podpořeným subjektům spolufinancování prostřednictvím svých krajských fondů. O dotaci je možné požádat do 24. července, a to v následujících oblastech:

Pořízení nového dopravního automobilu

Dotace se poskytuje na dopravní automobil pro JPO pro městský nebo smíšený provoz s kabinou osádky se sedadly pro nejméně 8 osob. Dopravní automobil může být doplněn nákladním požárním přívěsem. Dotaci lze získat až do výše 70 % celkových užitných výdajů, maximálně však 600 tis. Kč.

Pořízení nového požárního přívěsu pro hašení

Dotace je určena na přívěs pro hašení s novou přenosnou motorovou stříkačkou. Dotace je poskytována až na 70 % celkových užitných výdajů, maximálně však 450 tis. Kč.

Stavba nebo rekonstrukce požární zbrojnice

Dotaci až do výše 50 % užitných nákladů akce lze získat na rekonstrukci požární zbrojnice (či její části) anebo výstavbu nové požární zbrojnice. Dotace bude poskytována v rozmezí

Rekonstrukce požární zbrojnice JSDH Račice nad Trotinou, financovaná Ministerstvem vnitra – GR HZS ČR a Královéhradeckým krajem v roce 2023

min. 1,5 mil. Kč a max. 6 mil. Kč. Stavba, která bude financována z dotace, musí být v souladu s požadavky právních předpisů a ČSN 73 5710 Požární stanice a požární zbrojnice.

Luděk Beneš
dotační specialista

Seznamte se s pestrými podzimními
nabídkami online i prezenčních kurzů
určených pro obce a školy.

Už nyní na <https://www.smscr.education!>

Jen v historii samostatné České republiky uspěli v komunálních volbách osmkrát. Nejdéle sloužící starostky a starosty ocenilo Sdružení místních samospráv ČR na celostátní konferenci, která se konala vloni v listopadu ve Zlíně. Ty úplně nejdéle sloužící představuje náš seriál.

Na jednom konci skončíte a na druhém můžete začít znova

Na obci není nikdy hotovo, na jednom konci skončíte a na druhém můžete začít znova, říká třetí nejdéle sloužící starostka v zemi, kterou je Alena Veličková z Horního Újezdu v Olomouckém kraji. Po obci jezdí na skútru, aby nikdy nechyběla tam, kde je jí právě potřeba.

Paní starostko, jakým dopravním prostředkem se nejčastěji přepravujete po obci a proč?

Tak nejdřív jsem jezdila na kole, později, v roce 1997, když se plynofikovala obec, zakoupili jsme žlutou babetu Manet KORADO. V roce 2014 jsem babetu vyměnila za bílý skútr Honda. Jsem na něm více flexibilní, operativní, o všem mám rychleji přehled.

Kolik vám bylo let, když jste byla v roce 1990 zvolena do funkce, a jak na to dnes vzpomínáte?

Bylo mně 28 let, byla jsem na mateřské a měla jsem se vracet zpět do původní práce jako plemenařská zootechnička. To už není ani pravda. Člověk nevěděl, do čeho jde, co ho čeká. V obci byly tři pevné telefonní linky a veškerou agendu jsme vyřídili na psacím stroji značky ZETA. Dnes, když se vypne elektrický proud, může jít pomalu člověk z práce domů. Ne, to ani ne, všichni volají na mobil, co se děje, ta má koláče v troubě, ten zapnutou sušičku, farmář musí nakrmit a větrat v halách drůbeže...

Za vámi je vidět obrovský kus práce. Dominantou obce je nedávno opravený a nádherný kostel Narození Panny Marie. Co se ještě podařilo?

V kostele je opraven i presbytář, v roce 2022 přibyl ve věži kostela nový zvon u příležitosti 650 let obce a sjezdu rodáků, nové autobusové

zastávky, opravená zbrojnice, zateplená škola, opravený kulturní dům, revitalizovaná zeleň, opravené místní komunikace... Ale na obci není nikdy hotovo, na jednom konci skončíte a na druhém můžete začít znova. Doba nese nové pokroky, technologie, potřeby.

Velmi zajímavé je také místní muzeum věnované životu rodáků. Kdo byl takovou nejvýznamnější postavou, které se muzeum věnuje?

Naše stálá expozice s názvem „Jak se žilo v Ójezdě“ se nachází v třetí nejstarší budově v obci, jíž je stará škola, která je také opravena. V patře se nacházejí výstavní místnosti, které seznámí návštěvníka s tím, jak naši předkové žili, je zde kout staré kuchyně, izba, špajzka nebo hospodářovo nářadí. Podkrovím nás provedou virtuálně čtyři důležité osoby obce: pan farář, sedlák, chudá žena domkařka a dítě. Zavedou nás do pomyslných století, povypráví, jak se ve kterém století měli a co dělali. Také zde vzpomínáme na významné rodáky, jimiž jsou první starosta Josef Zábranský, jenž byl ve funkci 26 let, učitel a historik Břetislav Orava, legionáři Antonín Studený a Alois Machačík, český konstrukční inženýr a amatérský astronom Emil Škrabal nebo kanovník Josef Symerský, který, ačkoliv pocházel z chudých vesnických poměrů, dosáhl vysokoškolského teologického vzdělání, kandidoval a ucházel se v té době o arcibiskupský stolec...

I sportovci si u vás přijdou na své! Pečlivě upravené fotbalové hřiště doplňuje moderní a nedávno zkolaudované víceúčelové hřiště s posilovnou. Byl to náročný projekt?

Byl. Projektovou dokumentaci jsme předělávali nejméně třikrát, nejprve jsme areál zmenšili, a tím pádem se nám tam vešla i venkovní posilovna. Na základě dotačních titulů jsme také zvažovali, kdo ten projekt podá, zda obec, nebo sportovci. Nakonec byla realizátorem obec, kromě peněz z rozpočtu pomohly dotační tituly z MMR a Olomouckého kraje. Mám z toho radost.

Co aktuálně řešíte?

Jakým projektem se nyní zabýváte?

Začínáme s rekonstrukcí vnitřních prostor kuchyně v mateřské škole, vybavení technologie je z roku 1978. Což je značně za zenitem. Byli jsme rádi, že jsme zde zdárně „dovařili“ do konce školního roku. Bohužel jsme neobdrželi dotace, veškeré financování jde tedy za námi. Trochu nám to omezuje veškeré další investice a opravy, zejména vodu, který také vyžaduje náročnou opravu.

Váš vztah k obci musí být po tak dlouhém starostování pevný jako skála.

Co máte na Horním Újezdu nejraději?

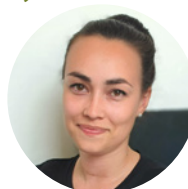
Mám to tu moc ráda, miluji pohled na obec, na náves, jíž zdobí kostel, na krajinu okolo, na rodné Záhoří, je to krajina mezi Kelčským Javorníkem, kde máme mimochodem prameniště vody, a Maleníkem. Hostýnským vrchům vévodí Kelčský Javorník s rozhlednou a Svátý Hostýn, pohoří Maleník má zase Helfštýn.

Budete kandidovat i v příštích komunálních volbách?

Nejsem si jistá. Když tak jen do zastupitelstva, pokud obdržím důvěru, chtěla bych být novému vedení trochu nápomocná, předat žezlo do dobrých rukou Újezdských.

A to vám také ze srdce přejeme!

**Rozhovor vedla
Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR
v Olomouckém kraji**

Jihočeský kraj

Projektový den motivoval děti k pohybu i péči o zdraví

Paměť národa, Liga proti rakovině nebo Česká stomatologická komora provázely zhruba 250 žáků při jejich aktivitách ve Vyšším Brodě, kde se ještě před koncem školního roku zúčastnili projektového dne, jenž pro ně uspořádala MAS Rozkvět spolu se základní školou. Zapojené organizace motivovaly děti k pohybu, péči o zdraví, seznamovaly s prevencí, upozornily na pamětníky, kteří bojovali s totalitními režimy.

Běh pro paměť národa, který se letos konal v rámci celé republiky již podáváté a do nějž se v rámci Školní výzvy zapojilo dohromady 48 vzdělávacích institucí, připomněl žákům ty, kteří v minulosti bojovali nebo ještě dnes bojují proti totalitním režimům. Vyšebrodské děti se nenechaly zahanbit, zvládly uběhnout přes 700 km a dále ve svém úsilí pokračují.

Dobrovolníci z Českého červeného kříže dětem předvedli, jak zastavit tepenné krvácení, jak velkou skvrnu utvoří 0,5 l krve či jak se zastavuje krvácení z nosu apod. Pracovníky ČČK zaujalo množství zvědavých otázek mladších i starších dětí.

Stánek Ligy proti rakovině sloužil k osvětě a lepší informovanosti o možnostech prevence nádorových onemocnění. Vše podpořila výstava s informačními panely, jejíž součástí bylo sedm her, při nichž si mohli zájemci vyzkoušet různě těžké vesty, které simulovaly obezitu, balanční desku s kuličkou, test jemné motoriky, model lidského těla s orgány.

Neméně zajímavým zastavením bylo stanoviště České stomatologické komory a dentistů. Zubní hygienistky předváděly dětem, jak si správně čistit zoubky, jaké zubní kartáčky a případně jaké pasty používat, jaké doplňující hygienické potřeby jsou k čisté dutině ústní nutné.

Milada Troblová
manažerka SMS ČR
v Jihočeském kraji

Královéhradecký kraj

Na krajské shromáždění do Podbřezí zavítali starostové z celého kraje

Na 65 účastníků, z toho zhruba 45 zástupců obcí, se zapsalo do prezenních listin krajského shromáždění Královéhradeckého kraje, které se konalo ve čtvrtek 13. června v obci Podbřezí. Součástí programu byl i kulatý stůl věnovaný veřejné spolupráci pro udržitelné regiony.

V příjemném prostředí místního hostince Skalka se přítomní zabývali aktuálními tématy, která se dotýkají obcí. Patří mezi ně např. digitální technické mapy, jež od 1. července musely všechny kraje v České republice spustit, což pro každou obec znamená povinnost aktualizovat v těchto mapách data o své dopravní a technické infrastruktuře. Probíraly se také dětské skupiny, energetika, příprava pozemků na výstavbu v obcích, možnosti financování obecních projektů v oblasti životního prostředí. Diskutovalo se rovněž o rozvoji regionů, jeho limitech v obcích a udržitelnosti. Setkání si nenechala ujít ani ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová, která informovala o aktuálním dění v rámci celostátního i krajského sdružení.

Kulatým stolem provedl Tomáš Chmela

Místopředseda SMS ČR Tomáš Chmela provedl účastníky kulatým stolem, seznámil je se zkušenostmi z projektu financovaného z Norských fondů a moderoval diskusi týkající se udržitelnosti krajiny a rozvoje obcí. Účastníci aktivně debatovali o jednotlivých tématech. Jejich názory a podněty se promítnou do výstupů projektu.

Se starosty debatoval i hejtman Červíček

Akci poctil svou návštěvou hejtman Královéhradeckého kraje Martin Červíček, který starosty seznámil s novinkami z oblasti rozvoje infrastruktury a služeb. Se starosty neformálně diskutoval také o dalších tématech.

Kateřina Pourová
manažerka SMS ČR
v Královéhradeckém kraji

Jihomoravské předsednictvo debatovalo o podobě celostátní konference

Zejména přípravy celorepublikové konference SMS ČR, která se letos koná 10. a 11. října ve Valticích, probírali členové krajského předsednictva, kteří si dali v posledním červnovém týdnu dostaveníčko v přírodním areálu rekreačního střediska Lučina, jež spadá pod obec Tvarožná Lhota. Debatovalo se nejen o organizačních záležitostech, ale i o pří-

foto: Martina Bílová

padných návrzích na počín a přešlap roku. Přítomní rovněž sdíleli zkušenosti a dojmy ze studijní cesty do Norska nebo z návštěv hodnotící komise Vesnice roku. V neposlední řadě probírali témata, která obce tíží, konkrétně návrh na zálohování PET lahví nebo zřizování dětských skupin.

Klára Osičková
manažerka SMS ČR
v Jihomoravském kraji

Ústecký kraj

Vzdělávání starostů na Ústecku běží v plném proudu!

Od pandemické doby je běžným standardem online vzdělávání, jehož nespornou výhodou je možnost připojení ze všech koutů země. Stále častěji však zaznívají hlasy volající po prezenčních aktivitách, při kterých se starostové nejen seznámí s příslušnou formální materií, ale neformálně u kávy si předají své osobní zkušenosti a šíří příklady dobré i špatné praxe.

Na konci června v Dolních Zálezlech o problematice pohřebnictví

Starostové ze západnější části kraje se 25. června sešli v kulturním domě v Dolních Zálezlech nad problematikou pohřebnictví. Lektorka Adéla Palíšková mluvila o povinnostech obce jakožto zřizovatele pohřebiště, o ná-

jemních smlouvách, o řádu veřejných pohřebišť nebo také o náležitostech sociálních pohřbů.

Již 23. července v Růžové prakticky o pozemkových úpravách

Přibližně 30 km severozápadním směrem se již 23. července od 8:30 hod. uskuteční v obci Růžová na Děčínsku praktická stáž na téma Pozemkové úpravy – prakticky. Mezi lektory se objeví starostka obce Růžová Helena Křížová, ředitel KPÚ Pavel Pojer, vedoucí SPÚ Děčín Jitka Blehová nebo projektant Petr Kubů. Účastníci stáže se kromě široké palety informací o pozemkových úpravách mohou těšit i na prohlídku příkladů reali-

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

STATNÍ FOND
REGIONÁLNÍHO ROZVOJE
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Prezenční stáž

23. července 2024

8:30-16:00

Růžová (Ústecký kraj)

Lektoři:

Ing. Pavel Pojer
ředitel KPÚ pro Ústecký kraj

Ing. Jitka Blehová
vedoucí projektů SPÚ Děčín

Ing. Petr Kubů
projektant, Agropol spol. s r.o.

Helena Křížová
starostka obce Růžová

Registrace: www.portalzastupitele.cz

Stáž je realizována v rámci projektu
"PODPORA RESILIENCE OBCÍ VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM".

zovaných opatření přímo v pořádající obci. Účast na stáži je bezplatná, registrovat se je možné už jen do 19. července na portalzastupitele.cz.

Marek Komárek
manažer SMS ČR
v Ústeckém kraji

O veřejné spolupráci pro udržitelné regiony se debatovalo v Čelechovicích na Hané

Sokolovnu v Čelechovicích na Hané si vybrali v úterý 4. června organizátoři k uspořádání kulatého stolu zaměřeného na veřejnou spolupráci pro udržitelné regiony.

Program byl nabitý zajímavými přednáškami a diskusemi

S výsledky studie proveditelnosti česko-norské spolupráce financované z Norských fondů, výstupy z pracovní skupiny pro životní prostředí po společném jednání s norskými kolegy a příklady dobré praxe seznámil přítomné Marian Moudřík ze SMS ČR. Jednatel a ředitel společnosti Paměť krajiny Petr Sedlák poté představil inspirativní příklady dobré praxe, které se týkaly obnovy krajiny. Cenné informace z oblasti komplexních pozemkových úprav prezentovala také starostka Čelechovic na Hané Jarmila Stawaristchová. O finančních možnostech a dalších otázkách kolem dotací hovořila Květoslava Kapková ze SFŽP. Dopoledne završila Jitka Mattyašovská ze SMS ČR, která informovala o tematických možnostech vzdělávání, jež najdete na www.portalzastupitele.cz.

Starostové si prohlédli četnickou stanici s dobovými exponáty

Akce proběhla v pohodové a uvolněné atmosféře, za kterou patří poděkování zejména starostce hostitelské obce. Ta poskytla účastníkům nejen cenné informace, jež prezentovala na příkladech dobré praxe, ale také se postarala o prostory určené pro setkání. Pro zájemce byla připravena i prohlídka obce spojená s návštěvou četnické pracovny vybavené dobovými exponáty i originálními uniformami z dob první republiky.

Další společné setkání, kterým bude krajské shromáždění, se uskuteční 7. září ve Vrchoslavicích.

Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR v Olomouckém kraji

Obyvatelům Svitavska usnadňuje přepravu revoluční dopravní služba #ZkusBus

Pardubický kraj ve spolupráci s českým start-upem CITYA a regionálním dopravcem BusLine spustil na Svitavsku pilotní projekt, který zásadně změnil cestování po regionu. #ZkusBus umožňuje cestujícím určovat jízdní řady minibusů prostřednictvím speciální mobilní aplikace.

Obyvatelé Svitavska si službu oblíbili

Službu si obyvatelé Svitavska velmi rychle oblíbili, protože jim zajišťuje komfortní přepravu na nákup, k lékaři, do škol, na úřady i do zaměstnání a zase zpátky. Cestující si sami vybírají, kdy pojedou a kam. Díky virtuálním zastávkám je minibus vyzvedne poblíž jejich bydliště a odveze co nejbližší k jejich cílové destinaci.

Minibus propojuje Svitavy s okolními obcemi

Služba je dostupná v pracovní dny mezi 8. a 20. hodinou. Cestu si navíc lze objednat i den dopředu. Služba #ZkusBus zahrnuje přepravu mezi Svitavami a okolními obcemi, jako jsou Opatov, Opatovec, Dětrichov, Koclířov, Kamenná Horka, Hradec nad Svitavou, Radiměř a Vendolí.

Zrušených jízd je naprosté minimum

Podle prvního náměstka hejtmana pro dopravu Michala Koryše jsou data z provozu velmi pozitivní, vyplývá z nich, že na jednu objednávku přepravy cestuje více lidí, třeba maminka s dítětem nebo sourozenci. Zrušených jízd je naprosté minimum.

„O nový způsob dopravy je mezi cestujícími zájem a denně v průměru jezdíme 200 km. Cestující jsou se službou spokojeni a pochvalují si i prostorné a pohodlné vozidlo. Zaznamenali jsme i „dobrodružný“ zážitek řidiče, kdy si tři cestující v rámci svého společného výletu postupně zadali tři objednávky dopravy a díky tomu vznikla tříhodinová okružní jízda po hřbitovech,“ uvedl Jakub Hanzlík ze společnosti BusLine. Zdroj: www.pardubickykraj.cz

Více informací najdete také zde:
<https://www.citya.io/odvoz-po-svitavsku>

Lucie Horálková
manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Starostové z Kutnohorska se setkali s hejtmankou ve Zruči

Další setkání starostů z Kutnohorska s hejtmankou Středočeského kraje Petrou Peckovou se uskutečnilo v úterý 4. června ve Zruči nad Sázavou.

Zavítal na něj také předseda krajského sdružení a zároveň předseda komise pro spolupráci s obcemi Petr Halada a radní pro oblast veřejné dopravy Petr Borecký. Na programu jednání byly dotační programy kraje, dopravní situace, ale i vysokorychlostní trať. Ke slovu se dostali také zastupci Policie České republiky z okresu Kutná Hora.

Středočeský kraj pomáhá s navyšováním kapacit základních škol

Kraj v červnu schválil vyhlášení programu na podporu rozvoje základních škol se zaměřením na navyšování jejich kapacit, finanční alokace činí 20 milionů korun. Požádat o dotaci mohou obce do 13. prosince.

Dotace je určena na projekty výstavby, přístavby či nákupu nové budovy za účelem zřízení školy, navýšení se musí týkat minimálně 50 nových míst pro žáky, respektive dvou nových tříd. „Přestože Středočeský kraj není zřizovatelem základních škol, smyslem dotačního titulu je snížení finančního zatížení obcí a měst. Víme, že výstavba nové školy či přestavba je velice nákladná investice, a proto se obce snažíme podpořit touto cestou,“ vysvětlil náměstek hejtmanky Michael Kašpar.

Žádost o dotaci lze podat přes aplikaci eDotace od 19. srpna do 13. prosince.

Martina Kyselová
manažerka SMS ČR
ve Středočeském kraji

Ve Zlíně se uskutečnil workshop zaměřený na AI:

SMS ČR prezentovalo chystaný modul AIDA

Desítky účastníků z řad veřejné správy, akademické sféry i soukromého sektoru přilákala inspirativní akce zaměřená na využití umělé inteligence (AI) v práci úředníků, která se uskutečnila ve středu 5. června v prostorách Technologického a inovačního centra Zlín. SMS ČR zde představilo svou novinku modul AIDA.

Úvodní blok začal prezentací Lukáše Kačeny z organizace prg.ai na téma *AI a my aneb umělá inteligence v práci, úředníka*. Lukáš Kačena vyjmenoval konkrétní příklady, jak může AI zefektivnit každodenní administrativní úkony, automatizovat rutinní procesy a zlepšit komunikaci mezi občany a úřady. Následovala prezentace Víta Šumpely z VUPI/ČEPS, který se věnoval etickým aspektům využívání AI.

Odpolední program se zaměřil na pomoc, kterou nabízí Sdružení místních samospráv ČR starostům a dalším představitelům obcí. Krajský manažer Marian Moudřík představil aktuální projekt využívající AI modul AIDA, jenž je určený na pomoc s webovými stránkami SMS ČR. Dokáže se naučit obsah webu a následně poskytnout uživateli relevantnější informace a ušetřit tak i čas při hledání na webu.

Na závěr se diskutovalo o výhodách a nevýhodách AI v dnešní době. Všichni účastníci workshopu se shodli, že nějakou zkušenost s AI mají, ale ocenili by více informací a školení na uživatelské využití AI v praxi.

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Starostové sjížděli Sázavu a navštívili inspirativní místa Středočeského kraje

Neformální setkání starostů Kraje Vysočina spojené se sjížděním řeky Sázavy se uskutečnilo ve dnech 2. až 4. června. Kromě toho, že počasí výletníkům přálo a řeka jim nabídla nádherné peřeje a sjízdné jezy, navštívili na svých cestách také řadu inspirativních míst.

Ochutnali dobroty, navštívili ekofarmy, ale i špatnou rozhlednu

Výprava začala v obci Bohdaneč, kde starostové navštívili ekologickou farmu, jež se mimo jiné zabývá chovem ovcí, skotu a prasat, jež žijí po celý rok na pastvinách. I příklady špatné praxe mohou být inspirující, což napadlo účastníky u rozhledny Bohdanka. Byť trvala výstavba tohoto díla více jak pět let, nevydržela v provozu ani deset let, což by mělo být v případě projektu za více než 18 milionů korun žádoucí.

Mráz citelně poškodil místní sady, pocítí to nejvíce v místní palírně a moštárně, kde se účastníkům dostalo odborného výkladu i ochutnávek. Mlékárna Agralka s vlastním chovem krav vyrábí výborné produkty dle tradičních receptů, které obsahují jen a pouze přírodní a přirozené ingredience, za což farma obdržela řadu ocenění.

Jak to ten opatovický starosta všechno stíhá?

Trochu do rozpaků uvedl účastníky výpravy svou aktivitou starosta Opatovic I Radek Tvrdík. „Jak to všechno stíhá?“ ptali se, když je provázel po obci, neboť co krok, to smršť nápadů, myšlenek, zkušeností z praxe a ukázek skvěle odvedené práce. Povedly se zde pozemkové úpravy, opravy silnic, lokální biokoridor, obnova rybníků, komunitní centrum s prostorným multifunkčním prostorem a zároveň zachovalými prvky starého domu, altán pro setkávání seniorů. Starosta na příkladech prezentoval, co všechno lze realizovat ve spolupráci s fungující MAS, jakou úlohu mohou hrát v regionu regionální značky, jejichž logy je zde polepena řada skvělých výrobků.

Majitel pivovaru a šunkárny pak uvítal návštěvníky ochutnávkou masových pochoutek a hned několika druhů piva, vše v rychlém sledu a s náležitým výkladem.

Trampské písničky nelhaly

Počasí účastníkům při splutí Sázavy na trase Týnec nad Sázavou – Píko více přálo. Řeka jim nabídla nádherné peřeje a sjízdné jezy. Nelze než souhlasit s tím, že právem bylo napsáno mnoho písniček o trampských osadách, lesích, skalách a zátokách, kde je „celej den stín“. Utopil se pouze jeden mobil.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR
v Kraji Vysočina

Moravskoslezský kraj

Své budoucí aktivity plánovalo krajské předsednictvo v Čavisově

V malebném Čavisově se ve středu 19. června sešli členové krajského předsednictva SMS ČR Moravskoslezského kraje, aby projednali a naplánovali krajské aktivity na následující období. Setkání přineslo řadu pozitivních zpráv a ambiciózních plánů.

Členská základna roste

Jedním z hlavních bodů jednání bylo zhodnocení stavu členské základny sdružení, které jen za uplynulé čtvrtletí přibýlo devět obcí, takže se zde k SMS ČR v současné době hlásí již 121 obcí z celkových 300. Kromě obcí je členem také jeden dobrovolný svazek obcí.

Aktuální informace a příprava kulatého stolu

Členové předsednictva diskutovali o aktivitách SMS ČR a připravovaných akcích. Jednou z nejdůležitějších bude kulatý stůl zaměřený na Norské fondy a odpadové stáže. Událost plánovaná původně na červen se nakonec uskuteční v září. Současně se bude konat exkurze do firmy OZO, která předvede novou třídící linku odpadu.

Soutěž Obec 2030 a Vesnice roku

Předsednictvo se věnovalo také soutěži OBEC 2030 a oslovení obcí, jež realizovaly projekty, s nimiž by se mohly do soutěže přihlásit. Michal Dresler, starosta obce Kujavy a člen hodnotitelské komise Vesnice roku, informoval o průběhu návštěv obcí. Letos se do soutěže Vesnice roku přihlásilo rekordních 18 obcí, což svědčí o vysoké aktivitě a angažovanosti místních samospráv v kraji. Na webových stránkách SMS ČR se dočtete, čím komisi jednotlivé obce zaujaly. Předávání ocenění se uskutečnilo 13. července ve vítězné obci Palkovice.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR
v Moravskoslezském kraji

Mrtník po 25 letech znovu otevřel školku

V obci Mrtník na severu Plzeňska se rozhodli po 25 letech znovu otevřít mateřskou školu, kterou muselo vedení obce v roce 1999 z finančních důvodů uzavřít. Proč se obec po tak dlouhé době odhodlala oživit místní školku?

„Je tady hrozně moc dětiček a taky jsme o tom dlouho již hovořili. Rozhodli jsme se tak vrátit něco do budovy, kde to vždycky bylo. Jsme z toho nadšení,“ přibližuje zdejší atmosféru starostka obce Radka Šístková.

Nadšení vedení obce z nových prostor sdílí i místní rodiče, těm se podařilo naplnit kapacitu třídy, kam byly přijímány již děti od dvou let.

Roman Svoboda
manažer SMS ČR v Plzeňském kraji

Na LEADERfest do Harrachova zavítalo kolem 400 účastníků

Již 14. ročník festivalu úspěchů metody LEADER na českém venkově se uskutečnil ve dnech 5. až 7. června v Harrachově v Libereckém kraji. Akce je tradičně příležitostí nejen k výměně zkušeností a sdílení dobré praxe, ale také k přátelskému setkávání osob aktivně podporujících rozvoj venkova. V tomto duchu se uskutečnil i program, jehož součástí byly exkurze do okolních obcí, workshopy a společenské večery.

Organizaci LEADERfestu, který je největším festivalem místních akčních skupin v České republice, měla na starost MAS Rozvoj Tanvaldska, z. s., ve spolupráci s Národní sítí MAS ČR a krajskou sítí NS MAS Libereckého kraje. Kromě odborných seminářů nabídl také venkovské trhy pro veřejnost, kde kde se prezentovalo i SMS ČR. Na akci zavítalo přes 400 účastníků.

Petra Černá
manažerka SMS ČR v Libereckém kraji

U nás jako v pohádce aneb jak Nový Hrádek k Frymbulínovi přišel...

Příklad dobré praxe

Příklad dobré praxe ladí tentokrát nejen k létu, ale i k tématu SMSky, která se ohlíží mimo jiné za obecními zpravodaji. Řada zpravodajů se může chlubit pozoruhodnými rubrikami, které patří obvykle k nejsledovanějším, nečtenějším. Nový Hrádek v Královéhradeckém kraji baví už od roku 2019 své příznivce pravidelným komiksem o zdejší skřítkovi Frymbulínovi. Jeho autory jsou starosta Zdeněk Drašnar a výtvarnice Jarmila Haldová. Jak k tomuto zvláštnímu skřítkovi přišli?

Pane starosto, podle pověsti, kterou máte na webových stránkách obce, žijí v Novém Hrádku podivní skřítki. Můžete nám přiblížit, kde se vám tam vzali?

S největší pravděpodobností se jedná o bývalé řemeslníky najaté knížecí dcerou, která, jak pověst praví, se zamilovala do mladého služebníka. A protože rodiče nedali souhlas k svatbě, sebrala svých pět švestek, přesněji řečeno zlato a cennosti, a se svým milým odešla do krajiny u Nového Hrádku. Zde začali stavět hrad Frymburk, najímali řemeslníky, ale z důvodu utajení místa svého pobytu se rozhodli nebožáky po dokončení stavby zahubit. Řemeslníci přicházeli do místnosti ve věži, kde měli dostat odměnu. Ale nikdo nikdy již nevyšel, neboť se propadl

padacími dveřmi do hladomorny a tam bídne zhybnul. Samozřejmě, že zlá kněžna neušla za slouženému restu.

Jsou ti skřítkové hodní?

Jsou to nezbedové, ale velmi zruční pidimužáci, kteří ovládají spoustu řemesel. Ano, jsou to velmi hodní, spravedliví a pracovití skřítkci. Dovedou výborně tkalcovat, spravovat boty, zpracovávat železnou rudu, a hlavně za dlouhých zimních večerů vyřezávají věhlasné hrádouské vařečky, zvládnou betlém i lyže. Za normálních okolností jsou velmi nenápadní a zjevují se především na hradě Frymburk a v jeho okolí.

Jaké další zajímavosti o nich víte?

Frymbulíní udržují čilé přátelské kontakty se všemi pohádkovými bytostmi z celé Kačenčiny pohádkové říše. Dobrému člověku neublíží, ale lumpům a neřádům dovedou udělat peklo na zemi.

Chtěla bych se pozastavit u jednoho Frymbulína, který vám už pět let dělá společníka a stará se o jednu z pravidelných rubrik vašeho zpravodaje. Kdo je tento Frymbulín?

Frymbulín je jedinečný skřítek novohrádouský (Frymbulinus novohradocus). Vyskytuje se pouze u nás na Novém Hrádku. Jeho bydlištěm jsou sklepení a tajné chodby hradu Frymburku. Je sotva 70 až 80 cm vysoký a patří do čeledi strašidel blíže příbuzných permoníků. Od nich je snadno odlišíme podle výrazného frňáku a velkých čtyřprstých rukou. Skřítek s námi žije již několik let a společně s ostatními pohádkovými postavami se stará o celou Kačenčinu pohádkovou říši, které jsme součástí.

Na co Frymbulín reaguje? A jaká byla jeho nejkurioznější historka?

Na cokoliv, co se aktuálně děje i co se událo již dříve! Ve Frymbulínových příbězích se objevují různá témata a osoby, pro které byl skřítek inspirací. Přičemž zde platí heslo: Nic není jisté, ale všechno je možné! Jsou odhalována různá tajemství (početí Bedřicha Smetany, jak kr-

tek ke kalhotkám přišel, zrození Eltona Johna, osudové setkání s budoucím papežem Janem Pavlem II., pomoc Ježíškovi atd.).

Jaké největší události jsou se skřítkem Frymbulínem u vás spojené?

11. 6. 1354 Frymbulína prvně spatřil hradní pán Matouš. Přistihl jej, jak mu ve sklepení upíjí ze zásob medoviny.

FRYMBULÍNOVY PŘÍBĚHY

PRVNÍ OPRAVDOVÝ NOVOHRÁDOUSKÝ KOMIKS

KRESLÍ: JARMILA HALDOVÁ

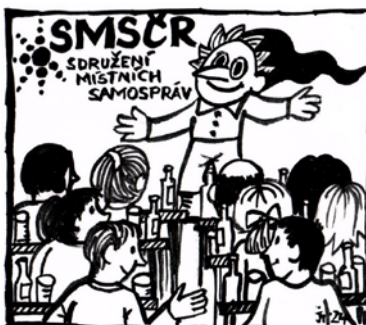
PÍŠE: ZDENĚK DRAŠNAR

Stejně jako lidé mají i pohádkové bytosti potřebu se spojit, vzájemně si pomáhat a hájit své zájmy. A tak byla v září 2002 v Orlických horách vyhlášena Kačenčina pohádková říše (KPR), která sdružuje zdejší nadpřirozené bytosti. Předsedkyní se stala princezna Kačenka a místopředsedy Rampušák s Frymbulínem.

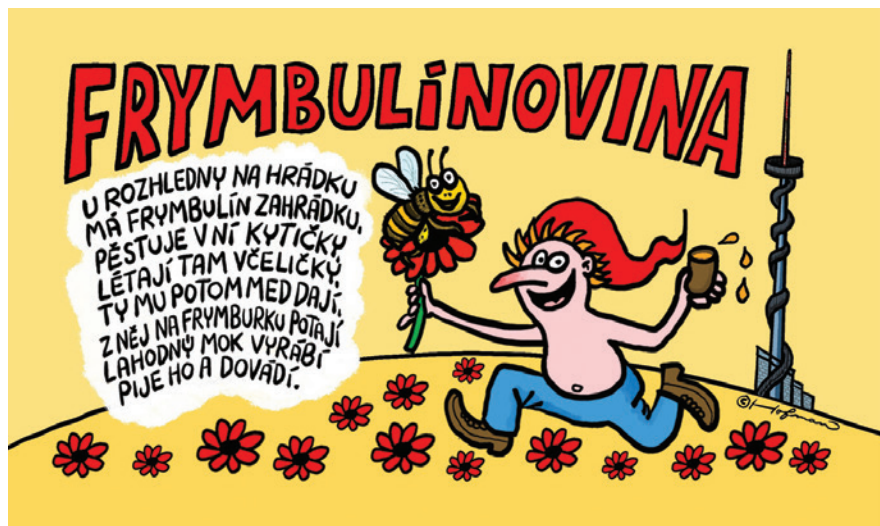
V roce 2007 se Frymbulín jako čestný host zúčastnil filmového festivalu ve Zlíně. Zde se setkal se i starosty obcí a společně probírali, co koho trápí. Frymbulín, jakožto známý odborník na zpracování železných RUD, starostům poradil, jak to udělat, aby i menší města a obce vytěžily z RUD co nejvíce. A tak světlo světa spatřila tzv. Zlínská výzva.

Výzva se setkala s nebyvalým ohlasem a 31. ledna 2008, po vzoru KPR, bylo v Jihlavě založeno Sdružení místních samospráv České republiky (SMS ČR). Frymbulín byl u toho a prosadil, aby do sdružení mohl vstoupit každý, kdo přichází s dobrým úmyslem. Jen zlé síly, stejně jako Zloba a Závist, měly vstup zakázán.

A čas plynul jako voda v říčce Olešence. V roce 2024 SMS ČR dosáhlo historického milníku 2 500 členských obcí, které dnes společně usilují o to, aby byl hlas samospráv zřetelně slyšet. U této příležitosti se Frymbulín vypravil do Brna na veletrh Urbis, kde se konalo zasedání Rady, aby osobně k úspěchu ze srdce pogratuloval.

28. 5. 1427 V době husitských válek Frymbulín poradil obyvatelům obléhaného Frymburku, kterým zbývalo už jen půl vepře, aby jej poslali obléhající husitům. Husité byli natolik překvapeni, že na hradě mají ještě takové zásoby, že vzdali obléhání a odtáhli směrem k Tachovu.

29. 8. 1639 Frymbulín vyděsil generála švédského vojska natolik, že do rána začal mluvit česky, zbělely mu vlasy i fousy a zanedlouho zemřel (je pohřben v hraničních lesích u Olešnice v O. h.)

14. 10. 1897 Frymbulín se marně snažil pomoci uhasit na protilehlém kopci hořící krčmu Dupačku.

27. 4. 1938 Toho roku byla velmi zvláštní zima, sníh napadl teprve v březnu a setrval až do poloviny května. Památného dne 27. 4. 1938 sjel Frymbulín na vlastnoručně vyřezaných lyžích Velkou Panskou šusem.

14. 5. 1983 Od tohoto dne Frymbulíní pravidelně dodávají vařečky pro účastníky pochodu „Hrádouská vařečka“.

Vaši skřítkové prý za svou práci nechťejí žádnou odměnu, raději si dají něco dobrého k jídlu. Co jedí?

Frymbulíni jedí všechno a nejraději mají krajové speciality – kyselo, Pavlišov, hubník, peciválky, chlupačky s houbama, polívku Couračku, oukrop. Po jídle jsou však lehce zranitelní, protože upadají do klidového stádia (tzv. poobědového bezvědomí).

Naši Frymbulíni mají také své vlastní speciality, které lze zakoupit pouze v našem infocentru u rozhledny na Šibeníku. Děti zde mohou žížen zahnat Frymbulínovou malinovou, dospělí pak Frymbulínovým pivkem. Frymbulín má také svoji medovinu Frymbulínovinu.

V tematickém článku o zpravodajích se v červenové SMSce pozastavujeme mimo jiné i nad odměnami za práci na zpravodaji. Jak to máte s odměnami za práci na zpravodaji vy a paní kreslířka?

(pan starosta se hlasitě rozesmál) To ani nechťejte vědět! Já nic a paní kreslířka skoro nic. Děláme to pro pobavení a zpestření našeho zpravodaje.

Starosta Zdeněk Drašnar

Můj komentář k této odpovědi si můžete přečíst ve zmiňovaném článku. Jak dlouho už komiks vychází?

Poprvé se Frymbulín objevil v roce 2017 na šesti informačních tabulích v rámci naučné stezky Skřítky Frymbulína. O dva roky později, tedy od roku 2019, vychází komiks v obecním zpravodaji Frymburské ozvěny.

Jaké máte ohlasy od čtenářů? Patří Frymbulín k oblíbeným rubrikám?

Ohlasy čtenářů? No, zatím mne do blázince nezavřeli (smích).

Ale já vím, že je oblíbený. Jak se rodí komiks do Frymburských ozvěň?

Mám s paní kreslířkou Jarmilou Haldovou výbornou spolupráci. Ona umí vystihnout to, co si Frymbulín myslí, a má spousty dobrých nápadů. Já vymyslím text příběhu, někdy dodám i popis, případně fotografie, co má na obrázku být, paní Haldová obrázky nakreslí, já je naskenuji a vsadím do šablony k textům. Už jsme sehnali dvojice...

Kde můžeme Frymbulína vidět?

Od roku 2017 máme v okolí Nového Hrádku krásnou naučnou Stezku skřítky Frymbulína, která začíná na náměstí. Stezka vás provede přes zbytky hradu Frymburk malebným okolím na 6,5 km dlouhém okruhu. Na informačních panelech se seznámíte s místní historií, přírodou a dalšími zajímavostmi a samozřejmě také se skřítkem Frymbulínem.

A teď pravdu, pane starosto. Jak je to s pověstí o Frymbulínovi?

Příběh o Frymbulínovi není klasickou pověstí, vznikl v roce 2002. Napsal jsem jej poté, co Nový Hrádek vstoupil do dobrovolného svazku obcí Region Orlické hory a zapojil se do projektu Putování Kačenčinou pohádkovou říší. Ka-

dá z obcí měla svého pohádkového patrona, jenž většinou vzešel z místních pověstí. A tak se narodil i Frymbulín – skřítek novohrádouský.

A co ty historické události, které jste popisoval?

Základ příběhu tvoří několik pověstí vztahujících se k Novému Hrádku a okolí, které se mísí se skutečnými historickými událostmi; část příběhu je vymyšlená.

A jeho výtvarná podoba?

Příběh upravil Josef Lukášek; v jeho úpravě byl příběh zveřejněn na pohádkovém listu v projektu Putování Kačenčinou pohádkovou říší. Při této příležitosti jsem vyrobil 70 cm vysokou postavku Frymbulína, podle ní skřítky namalovala výtvarnice Jarmila Haldová. Na místním náměstí, u kina a na naučných stezkách jsou umístěny dřevěné plastiky skřítků od jaroměřského řezbáře Jana Paďoura. Keramické plasti-

ky patrona obce vyrobila královéhradecká výtvarnice Hana Vítková. Od té doby Frymbulín provází Hrádovány při různých akcích a jeho vyobrazení se objevují i na suvenýrech. Etikety na malinovou, pivo a medovinu dle mého návrhu namaloval výtvarník Zdeněk Hofman.

Krásné léto s Frymbulínem a děkujeme za rozhovor!

Kateřina Pourová a Marie Macháčová

www.novy-hradek.cz

www.kacencinastezka.cz

